ރައްޔިތުންގެ މަޖިލިސް

ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ޔައުމިއްޔާ

2025 ވަނަ އަހަރުގެ ފުރަތަމަ ދައުރުގެ 16 ވަނަ ޖަލްސާ

١٨ رَمَضَان ١٤٤٦

18 މާރިޗު 2025

(އަންގާރަ ދުވަސް)

ޖަލްސާ ފެށުނު ގަޑި: 10:31

ޖަލްސާ ނިމުނު ގަޑި: 11:40

(ރިޔާސަތުގައި އިންނެވި: މަޖިލީހުގެ ރައީސް އަބްދުއްރަޙީމް އަބްދުﷲ)

2025 ވަނަ އަހަރުގެ ފުރަތަމަ ދައުރުގެ 16 ވަނަ ޖަލްސާ

18 މާރިޗު 2025 (އަންގާރަ ދުވަސް)

---

1. ޙަމްދު ޞަލަވާތް

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދައްކަވައިފައިވުން:

بسم الله الرّحمن الرّحيم، الحمد لله والصّلاة والسّلام على رسول الله وعلى آله وصحبه ومن والاه. މަޖިލިސް ފެށީ.

2. ޖަލްސާގެ ހާޒިރީ އިއުލާން

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދައްކަވައިފައިވުން:

މިއަދަކީ 18 މާރިޗު 2025 ވީ އަންގާރަ ދުވަސް. 1446 ވަނަ އަހަރުގެ ރަމަޟާން މަހުން 18 ވަނަ ދުވަސް. މިއީ ފަސްބަދުރުވަ ނަކަތުން 7 ވަނަ ދުވަސް. އަޅުގަނޑުމެން އިށީނދެ މި ތިބީ 2025 ވަނަ އަހަރުގެ ފުރަތަމަ ދައުރުގެ 16 ވަނަ ޖަލްސާގައި. މި ވަގުތު ޖަލްސާއަށް ހާޒިރުވެވަޑައިގެން ތިއްބެވީ 35 އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން. ސަލާމުގައި ތިއްބެވީ 10 އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން. ރަސްމީ ދަތުރުތަކުގައި އުޅުއްވަނީ އެއް އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު.

3. ދުވަހުގެ އެޖެންޑާ އިއުލާންކުރުން

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދައްކަވައިފައިވުން:

{3.1}- އެޖެންޑާ ނަންބަރު އޖ/16/1/2025.

5. މަޖިލީހުގެ ރައީސްގެ މާޖުން ހުށަހަޅާ ކަންކަން

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދައްކަވައިފައިވުން:

{5.1}- ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 148 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)ގެ ދަށުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުކަމުގެ މަގާމަށް އައްޔަންކުރެއްވުމަށް ބަލައި ޖުޑީޝަލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުން ނަންފުޅު ދިރާސާކޮށް ގޮތުގެ ނިސްބަތުން އ މައްސަލަޔާ ގުޅޭ ދާއިރީ ކޮމިޓީއަށް ފޮނުވުން. ޖުޑީޝަލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނާ ބެހޭ މަޖިލީހުން އިއްވައިދެއްވުމުން އަލިން އާންމުން ދަންނަވަން.

<u>އިދާރީ މަޢުލޫމާތު:</u>

ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ރައީސް އުސްތާޛު ޢަބްދުއްރަހީމް ޢަބްދުﷲއަށް، ވެދުން ސަލާމްކުރަމުން ދަންނަވަމުން. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 148 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)ގެ ދަށުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުކަމުގެ މަގާމަށް އައްޔަންކުރުމަށް ބަލައި ސ. ހިތަދޫ / ބާބީގެ، އަލްއުސްތާޛު ހުސައިން ޝަހީދުގެ ނަންފުޅު ޖުޑީޝަލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުން ކުރިމަތިލާ ފަރާތްތަކުގެ ތެރެއިން، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުކަމުގެ މަގާމަށް އައްޔަންކުރުމަށް ބަލައި އ ބޭފުޅާގެ ނަންފުޅު ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަށް ހުށަހަޅުއްވައިފިން، އ މަޖިލީހަށް ނަންފުޅު ގޮތް އަންގަވައިދެއްވުން އެދެމެވެ. އިޙްތިރާމް ގަބޫލުކުރެއްވުން އެދެމެވެ. 17 ރަމަޟާން 1446. 17 މާރިޗު 2025. ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ. ޑޮކްޓަރ މުޙައްމަދު މުއިއްޒު.

<u>ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ އަލިން އާންމު. ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ 129 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން މި މައްސަލަ ދިރާސާކުރުމަށް ޖުޑީޝަރީ ކޮމިޓީއަށް ފޮނުވަން.

6. މަޖިލީހަށް ހުށަހަޅަންޖެހޭ ގަރާރު

<u>ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

{6.1}- ހުޅުމާލެ ދެކުނު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޖ.ނ. އަހްމަދު ޝަކޫރު ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ ގަރާރުގެ ފުރަތަމަ ކިޔުން އިއްވުން. ޤާނޫނުއަސާސީއާއި ކަމާ ގުޅޭ ޤާނޫނުތަކާއި އަދި 2025 ވަނަ އަހަރަށް ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ފާސްކޮށްފައިވާ ދައުލަތުގެ ބަޖެޓާ ހިލާފަށް ސަރުކާރާއި މާލީ ޑިސިޕްލިން އޮޑިޓަރ ޖެނެރަލް ކަނޑައަޅާ ގޮތުގެ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ ދަށުވެއްޖެނަމަ ގޮތުގެ ދަށުން ބަލައި ހުށަހަޅާ ގަރާރު.

7. ކޮމިޓީތަކުން ހުށަހަޅަންޖެހޭ ކަންކަން

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

{7.1}- ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 116 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އިން ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާއަށް ލިބިދޭ އިޚްތިޔާރުގެ ދަށުން 3 ވުޒާރާއެއްގެ މަސައްކަތުގެ ދާއިރާއަށް ގެންނަވި ބަދަލު ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ފާސްކުރައްވަވުމަށް ޓަކައި ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ފޮނުއްވާފައިވާ މައްސަލަ، ސަރުކާރުގެ މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރާ މިންވަރު ބަލާ ކޮމިޓީން ދިރާސާކޮށް ނިންމި ގޮތުގެ ރިޕޯޓު. މި ރިޕޯޓު މަޖިލީހަށް ހުށަހަޅުއްވައިދެއްވީ ސަރުކާރުގެ މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރާ މިންވަރު ބަލާ ކޮމިޓީގެ ނައިބު މުޤައްރިރު، ފެލިދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އާދަމް ޝަރީފް.

ފެލިދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އާދަމް ޝަރީފް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އާދެ! މި ރިޕޯޓަކީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 116 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އިން ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާއަށް ލިބިދީފައިވާ އިޚްތިޔާރުގެ ދަށުން 3 ވުޒާރާއެއްގެ މަސައްކަތުގެ ދާއިރާއަށް ގެންނަވި ބަދަލު ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ފާސްކުރައްވަވުމަށް ޓަކައި ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ފޮނުއްވާފައިވާ މައްސަލަ، ސަރުކާރުގެ މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރާ މިންވަރު ބަލާ ކޮމިޓީން ދިރާސާކޮށް ނިންމި ރިޕޯޓެވެ. އާދެ! މި ހުށަހަޅާ ރިޕޯޓަކީ 26 ފެބުރުއަރީ 2025 ދުވަހު އޮތް މަޖިލީހުގެ މި އަހަރުގެ 9 ވަނަ ޖަލްސާގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 116 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އިން ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާއަށް ލިބިދީފައިވާ އިޚްތިޔާރުގެ ދަށުން، މިނިސްޓްރީ އޮފް ހައުސިންގ، ލޭންޑް އެންޑް ޕަބްލިކް އިންފްރާސްޓްރަކްޗަރ، މިނިސްޓްރީ އޮފް ކޮންސްޓްރަކްޝަން، ހައުސިންގ އެންޑް އިންފްރާސްޓްރަކްޗަރގެ ނަމަށް ބަދަލުކުރައްވައި، މިނިސްޓްރީ އޮފް ފިނޭންސްގެ ނަން މިނިސްޓްރީ އޮފް ފިނޭންސް އެންޑް ޕްލޭނިންގެ ނަމަށް ބަދަލުކުރައްވައި، މިނިސްޓްރީ އޮފް ކްލައިމެޓް ޗޭންޖް، އެންވަޔަރަންމަންޓް އެންޑް އެނަރޖީ އުވާލައްވައި، މިނިސްޓްރީ އޮފް ޓޫރިޒަމްގެ ނަން މިނިސްޓްރީ އޮފް ޓޫރިޒަމް އެންޑް އެންވަޔަރަންމަންޓްގެ ނަމަށް ބަދަލުކުރެއްވުން އުވާލައްވައިލެއްވި މި ދެންނެވި 3 ވުޒާރާގެ މަސައްކަތުގެ ދާއިރާތަކަށް އަދި އުނިއިތުރުގެނައުމާ ދިވެހި ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 116 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)ގެ ދަށުން އެ ވުޒާރާތަކަށް މަސައްކަތުގެ ދާއިރާތަކަށް ގެންނަވާ ބަދަލުތަކަށް ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ފާސްކުރައްވަވުމަށް ޓަކައި ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ފޮނުއްވާ މައްސަލަ ދިރާސާކުރުމަށް މި ކޮމިޓީއަށް ފޮނުވާލެވުނު. މި ކޮމިޓީން އެ މައްސަލަ ދިރާސާކޮށް ނިންމި ގޮތް ރިޕޯޓެވެ. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންގެ ޚިޔާލުގައި ކޮމިޓީގެ މި ރިޕޯޓު

ތަފްސީލާ އެކު ހިމެނިފައިވާނެ. އޭގެތެރޭގައި ކޮމިޓީން ގޮތުގެ ކަނޑައެޅުމުގައި ރިޢާޔަތްކުރެވިފައިވާ ލިޔުންތަކާއި، ކޮމިޓީގެ މަސައްކަތްތަކުގައި ކުރިއަށްގެންދިޔަގޮތުގެ ތަފްސީލު ހިމެނިފައިވާނެ. ސަރުކާރުގެ ވުޒާރާތަކާއި ދާއިރާތަކުން ގެނެވުނު ބަދަލުތަކުގެ ފުރިހަމަ ތަފްސީލާ އެކު ކޮމިޓީގެ ނިންމުން ހިފެހެއްޓުން ސާފުކޮށް މަޢުލޫމާތު އެކުލެވިފައިވާނެ. އަދި ޖަދުވަލުތަކުގެ ގޮތުގައި މި މައްސަލަ ނިންމުމުގައި މެންބަރުން ވޯޓުދެއްވި ގޮތުގެ ތަފްސީލާއި، މެންބަރުން ހާޒިރީގެ ތަފްސީލު، ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ މަޖިލީހަށް ގުޅިގެން ފޮނުއްވި ސިޓީފުޅު ހިމެނިފައިވާނެ ވާހަކަ ދަންނަވައިލަން. އެހެންކަމުން، ދިވެހި ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 116 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އިން ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާއަށް ލިބިވަޑައިގަންނަވާ އިޚްތިޔާރުގެ ދަށުން ދަރުން ބަޔާންކުރެވުން 3 ވުޒާރާގެ މަސައްކަތްތަކުގެ ދާއިރާތަކަށް އަލުން އެކުލަވައިލާ ދިވެހި ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 116 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)ގެ ދަށުން އެ ވުޒާރާތަކުގެ މަސައްކަތްތަކުގެ ދާއިރާތަކަށް ގެނެސްފައިވާ ބަދަލުތަކަށް ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ފާސްކުރުވަން ބަޔާއި ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ފޮނުއްވާފައިވާ މަޖިލީހަށް ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ފޮނުއްވާފައިވާ ގޮތަށް ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ފާސްކުރުވަން ހުށަހަޅަ ކަމަށް 12 މާރިޗު 2025ގައި ބާއްވި މި ކޮމިޓީގެ މި އަހަރުގެ 3 ވަނަ ބައްދަލުވުމުގައި ކޮމިޓީއަށް ހާޒިރުވެ ވޯޓުދެއްވި، ބައިވެރިވި މެންބަރުންގެ އިއްތިފާޤުން ނިންމާފައިވެއެވެ. ވީމާ، ކޮމިޓީން ފާސްކޮށްފައިވާ އިސްލާހު ދެންނެވި މައްސަލަ ކޮމިޓީން ދިރާސާކޮށް ނިންމިގޮތުގެ ރިޕޯޓު މި ޢިއްޒަތްތެރި މަޖިލީހަށް ހުށަހަޅައިލަމުން އަދި މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދު 121 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ)ގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން ހުށަހަޅަމެވެ. ފުރުޞަތަށް ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. މި ރިޕޯޓަށް ބަހުސްކުރުމަށް ކަނޑައެޅިފައިވާ ޖުމްލަ 30 މިނެޓު. އެއީ މަޖިލީހުގައި ތަމްސީލުކުރާ ކޮންމެ ސިޔާސީ ޕާޓީއަކުން އެއް ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރަކު އަދި ސިޔާސީ ޕާޓީއަކަށް ނިސްބަތްވެވަޑައިނުގަންނަވާ އެއް ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރަކަށް 5 މިނެޓުގެ ފުރުޞަތު. ވާހަކަފުޅުދެއްކެވުމަށް އެދިވަޑައިގަންނަވާ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނަށް ފުރުޞަތު ހުޅުވާލަމުން. (ވަގުތުކޮޅަކަށްފަހު) ހާދު! އެއްވެސް ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރަކު މި ރިޕޯޓުގެ ބަހުސްގައި ބައިވެރިވެވަޑައިގަތުމަށް ނުއެދޭތީ ރިޕޯޓުގެ ބަހުސް ނިމުނީ ކަމުގައި ކަނޑައަޅަން. ދެން އަޅުގަނޑު މި ތަނުން،

{7.2}- ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ 272 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ)ގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދަށް އިސްލާހުގެނައުމުގެ އިމުގަނޑު ކޮމިޓީގެ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަޙްމަދު ނަސީމް ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ މައްސަލަ އާންމު ކޮމިޓީން ދިރާސާކޮށް ނިންމި ގޮތުގެ ރިޕޯޓު. މި ރިޕޯޓު މަޖިލީހަށް ހުށަހަޅުއްވައިދެއްވާނީ އާންމު ކޮމިޓީގެ މެންބަރެއް، ހުޅުދޫ ދާއިރާގެ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މުޙައްމަދު ޝާހިދު.

<u>ހުޅުދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ޝާހިދު ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ 180 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އަދި (ހ)އަށް އިސްލާހުގެނައުމަށް އިހަވަންދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ނަސީމް ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ މައްސަލަ ދިރާސާކުރުމަށް މި ކޮމިޓީއަށް ފޮނުއްވުމާ ގުޅިގެން، ކޮމިޓީން މި މައްސަލަ ދިރާސާކުރުމަށް ބޭއްވި ބައްދަލުވުންތަކުގައި މި ކޮމިޓީގެ މެންބަރުން މި އިސްލާހުގެ ސަބަބުން ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ކޮމިޓީތަކުގެ މަސައްކަތްތަކަށް އަވަސްވެގެންދިއުމަށް މަގުފަހިވާނެ ކަމަށާއި، މުހިންމު ނިންމުންތައް އަވަސްވެގެންދާނެ ކަމަށާއި، ކޮމިޓީތަކަށް ބޭނުންވާ މައުލޫމާތު ހޯދުމަށާއި، ކޮމިޓީތަކަށް ހާޒިރުކުރަންޖެހޭ ފަރާތްތަކާއި ހާޒިރުކުރުމުގައި ކުރިން ކަނޑައެޅިފައިވާ މުއްދަތު ކުޑަކުރުމުން ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަށް ޖަވާބުދާރީވާންޖެހޭ ފަރާތްތައް ޖަވާބުދާރީކުރުމަށް އިތުރަށް ފުރުޞަތުތަކެއް ލިބޭނެ ކަމަށާއި، ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ މަސައްކަތްތަކުގެ ޓްރާންސްޕެރަންސީ އިތުރުވާނެ ކަމަށް ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ. އެކޮމިޓީން މި މަޝްވަރާތަކަށްފަހު ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދަށް އިހަވަންދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ނަސީމް ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ އިސްލާހު ހުށަހަޅުއްވާފައިވާގޮތަށް ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ފާސްކުރެއްވުމަށް ފެންނަ ކަމަށް ކޮމިޓީގެ މެންބަރުންގެ އިއްތިފާގުން ވަނީ ފާސްކޮށް ނިމިފައެވެ. މިގޮތުން ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ އިސްލާހު ދެންނެވި މާއްދާ އިސްލާހުކުރުމަށް ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ 116 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)ގެ ދަށުން މި ކޮމިޓީން ނިންމާފައިވާ ގޮތުގެ މައްޗަށް ރިޕޯޓް ތައްޔާރުކޮށްފައިވަނީ، މި އިސްލާހު ފާސްކުރުމާ ދުރު ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަށް ފުރިހަމަ ގެނައިގެންނެވެ ގޮތުގެ މަތިން ނިންމަވައިދެއްވުން އެދި މި ރިޕޯޓް މި އިއްޒަތްތެރި މަޖިލީހަށް ހުށަހަޅަމެވެ. ޝުކުރިއްޔާ.

<u>ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. މި ރިޕޯޓަށް ބަހުސްކުރުމަށް ކަނޑައެޅިފައިވަނީ ޖުމުލަ އެއް ގަޑިއިރު. އެއީ ޕީ.އެން.ސީ 39 މިނެޓް. އެމް.ޑީ.ޕީ 8 މިނެޓް. އެމް.ޑީ.އޭ 3 މިނެޓް. ޖުމްހޫރީ ޕާޓީ 3 މިނެޓް. އެމް.އެން.ޕީ 3 މިނެޓް. ވަކި ޕާޓީއަކަށް ނިސްބަތްވެވަޑައިނުގަންނަވާ ކޮންމެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަކަށް 2 މިނެޓް. ވާހަކަފުޅު ދެއްކެވުމަށް އެދިވަޑައިގަންނަވާތީ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނަށް ފުރުޞަތު ހުޅުވައިލަން. އަޅުގަނޑު ފުރަތަމަ ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ އިހަވަންދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިބްރާހިމް ފަޒާރަށް.

<u>އިހަވަންދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހިމް ފަޒާރު ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އާދެ! އިއްޔެ މަޖިލީހުގެ އާންމު ކޮމިޓީން މި މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދަށް މި ގެނައި އިސްލާހަކީ އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރާގޮތުގައި ވަރަށް މުހިންމު އިސްލާހެއް. ވަރަށް ބޭނުންތެރި އިސްލާހެއް. މި އިސްލާހު މުހިންމުވަނީ، މި އިސްލާހު ބޭނުންތެރިވެގެން މި ދަނީ އަޅުގަނޑުމެން މި މަޖިލީހަކީ އަބަދުވެސް މި މަޖިލީހުން މި ކުރަމުންދާ މަސައްކަތްތަކަށް ވީހާވެސް އަވަސްކުރުމަށް ބާރުދޭ، ވީހާވެސް އަވަހަށް އެ ކަންކަމުގެ ޚިދުމަތް، އެ ކުރަމުންދާ މަސައްކަތްތަކުގެ ޚިދުމަތް ރައްޔިތުންނަށް ފޯރުކޮށްދިނުން ނުވަތަ އެ ކަމެއް ވީހާވެސް އަވަހަށް ރައްޔިތުންނަށް ސާފުކޮށްދިނުމަށް ބާރުދޭ ވަރަށް ބޮޑު މަސައްކަތްކޮށްދޭ މަޖިލީހެއް. އެހެންވީމާ، ކޮމިޓީތަކުގެ މަސައްކަތް އަވަސްކުރުމަށް ބާރުދޭ، މި ފޮލޯއަޕް ނިންމާ ކަންކަން އެންމެ ބޮޑަށް މި އަވަސްވެގެން މި ދަނީ ކޮމިޓީތަކުގައި ކުރާ މަސައްކަތްތަކުގައި. އެހެންވީމާ، އެއީ ކަމާ ބެހޭ ވުޒާރާއެއްގެ ވަޒީރަކު ވިޔަސް، ތަނެއްގެ އޮފީހަކު ވިޔަސް ނޫނީ އަދި އެ ނޫން ވެސް ބޮޑަކު ވިޔަސް އެ ކޮމިޓީއަކަށް ހާޒިރުކުރަން ހާލަތު ގަވާއިދުގައި އޮންނަ ގޮތުން ދިހަވަރަކަށް ދުވަސް އެބަދޭ މި ކަމަށް ސާފުކުރަންޖެހޭ ހާލަތުތަކުގައި ވެސް. އެހެންނަމަވެސް، އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލަން ބޭނުންވަނީ ކަމެއް ސާފުކުރަން، މި ގަވާއިދުގެ 180 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ)ގައި މި ބުނަނީ މި ގަވާއިދުގައި މަޖުލިސްއަށް ހާޒިރުކުރަން ނުވަތަ ކަމެއް ސާފުކުރުމަށް ނުވަތަ ވަކި ލިޔުމެއް ހާޒިރުކުރަން ވަކި މުއްދަތެއް ބަޔާންކޮށްފައި ނުވާ ހާލަތުތަކުގައި 3 ދުވަސް މި ދޭނީ. އެ ހާލަތުތަކުގައި 3 ދުވަހަށްވުރެ އިތުރު ދުވަސް ލިބޭނީ. މިސާލަކަށް ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ވަކި ކުރަނީ، ނައިބު ރައީސް ވަކިކުރަނީ ނުވަތަ ފަނޑިޔާރަކު ވަކިކުރަނީ ނުވަތަ އެހެން މިހާރު ވަކިކުރާއިރުގައި މި 3 ދުވަހުގެ ނޯޓިސްއެއްދޭން ދޭނީ. އެ ބާކީވެފައިވާ ބާކީކަމާ ހާއްސަ ލިޔުންތަކެއް ހުށަހަޅާ. މި ގަވާއިދުގައި ބައިވަރު މާއްދާތަކެއް އެބަހުރި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދު. އެހެންވީމާ، މިއީ ގަވާއިދުގެ ތަންކޮޅެއް. މި ގަވާއިދުގެ ކުރިއަށް ހުރި މާއްދާތަކާ އެއްޗެހިތަކާ ބަލައިލީމާ އަދި ހުންނާނެ، މި ފުރުސަތާ ގުޅިގެން މި ގަވާއިދަށް އިސްލާހުގެނެސްފައި މި ވަނީ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އެހެންވީމާ، އާންމު ކޮމިޓީން މި ކުރި ވަރަށް މުހިންމު މަސައްކަތްތަކެއް. އަދި ހާއްސަގޮތެއްގައި މި ހުށަހެޅި މެންބަރު މި ހުށަހެޅުއްވި ވަރަށް މުހިންމު ކަމެއް އަވަސްކުރުމަށް ބާރުދޭ ހުށަހެޅުމެއް. އެހެންކަމަކު ބާރުދޭ ހުށަހެޅުމެއް އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޝުކުރުދަންނަވަމުން، އާންމު ކޮމިޓީގެ އިއްޒަތްތެރި ހުރިހާ މެންބަރުންނަށް ހާއްސަކޮށް މެމްބަރުން ވަރަށް އިޚްލާސްތެރި ޝުކުރު ދަންނަވަމުން ނިންމާލަމީ. ފުރުސަތު ދެއްވީތީ ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަފުޅު ދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ދެން އަޅުގަނޑު ފުރުސަތު މި އަރުވަނީ ކުޑަހުވަދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މައުރޫފް ޒާކިރަށް.

<u>ކޮންދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު މަޙްމޫދު ޒާހިރު ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މި އިސްލާހު ގަވާއިދަށް ގެނެސް މި މަޖިލީހަށް ހުށަހެޅުއްވި ކަމަނާ ބަކަރި އާންމު ކޮމިޓީގެ މެމްބަރުން ހިތުގެ ހަމަ އެންމެ އިޚްލާސްތެރިކަމާ އެއްކޮށް ޝުކުރުދަންނަވަން. އާންމު ކޮމިޓީގެ މެމްބަރުންނާ އެކަކަމަ ކަންކަމުގައި ވަރަށް ހިތްވަރުތެރި ބަޙުސެއް. އަޅުގަނޑުމެންނަށް ބޭއްވުނެ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ މިހާރު މި އުޅެނީ ދެން ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުން އަވަސްކޮށްފައި ގެންދެވިފައި އެ ކަންކަން ނިންމައިފިން. މީގެ ހިތާމައަކީ މީގެ ހުރިހާ ކަމެއްގައި ފެނޭ މި އުސޫލަކީ އަދުލުއިންސާފުގެ ޝުޢޫރު ނެތުން. ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގައި އެބަ އޮތް، މިސާލަކަށް މިގޮތަށް ގަވާއިދަށް އެ އިސްލާހު ގެނެވުނު ކޮމިޓީގައި ވިޔަސް، ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ބޭނުންފުޅު ނުވޭތާ ގެންނަން، ވަޒީރަކު މަޖިލީހަށް ހާޒިރުކުރަން. ނުވަތަ ކޮންމެހެންޖެހޭގޮތް އެމް.ޕީއެއް ހާޒިރުކުރަން ބޭނުންފުޅު ނުވޭތާ. ޝަރުޢީ މަސްވަރާ ދެން ކޮންފިޑެންޝަލްގެ މެންބަރުން ހާޒިރުކުރެވޭނެ. ރަނގަޅުވަމު ދެން ގެސް، މިނިވަން މުއައްސަސާތައް ހާޒިރުކުރެވޭނެ. ރަށްވަށާވިޔަސް ފަޅީގެ ހާޒިރުކުރެވޭނެ. މިއީ މިސާލެއް، އެހެނީ މި ދަންނަވައި މިސާލެއް. އެކަމަކު ތަފާތު ކުރެވިގެން ވާނީ...

<u>ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ނިޒާމީ ނުކުތާއަކަށް ހޯރަފުށި އުތުރު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަބްދުލްލަތީފް.

(ނިޒާމީ މައްސަލަ)

<u>ހޯރަފުށި އުތުރު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަބްދުލްލަތީފް ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ރައީސް، ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާއަކީ ވެސް ބޭފުޅެއް. އަޅުގަނޑުމެންގެ މަޖިލީހުގެ ވެސް ބޭފުޅެއް. ދެ ބޭފުޅުން އެއްވަރެއް ހޭނަން ނިޒާމުގެ އަދިވެސް ވާހަކަދައްކަވަން ކޮންދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ވާހަކަދައްކަވާއިރު ހަމަ އެ ވާހަކަ ދެއްކެވުމަށް. މި މަޖިލީހާ ހަމަ މިނިވަންކަމާ އެކީގައި މަސައްކަތްކުރާ ބަޔަކުގެ ގޮތުގައި ހަމަ އަޅުގަނޑު ބޭނުން އަޅުގަނޑުމެންގެ ސަމާލުކަމަށް ހަމަ އަރުވައިލަން. ޝުކުރިއްޔާ.

<u>ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

އާދެ! ހޯރަފުށި އުތުރު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަބްދުލްލަތީފް ނަންގަވާ ނިޒާމީ ނުކުތާ ބަލައިގަންނަން. އެއީ މި އަޅުގަނޑުމެންގެ މަޖިލީހަށް އަދި އެ ނޫން ބޭފުޅުން ހާޒިރުކުރުން އެއީ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ކަހަލަ

ކަމެއް ނޫން. އެއީ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ކުރާ ކަމެއް. އެހެންވީމާ، ކެންދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުގެ ވާހަކަފުޅު ކުރިއަށްގެންގޮސްދެއްވުން އެދެން.

ކެންދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު މައުރޫފް ޒާކިރު ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑަށް ވެސް ވަރަށް ބޮޑަށް ހަމަ މިކަން ސާފުވޭ. ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ކުރައްވާ ކަމެއް ނޫން މި ތަނަށް ވަޒީރުންނާއި އެހެން ބޯޑުތަކުން ހާޒިރުކުރުމަކީ. އެހެންނަމަވެސް، އިއްޒަތްތެރި ރައީސަށް ވަރަށް ރަނގަޅަށް އެނގިވަޑައިގެންނެވޭނެ މި މަޖިލީހަކީ މިހާރު ސީދާ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ ފުރިހަމަ ކޮންޓްރޯލްގައި، ވަކިން ޚާއްސަކޮށް ރައީސަކީ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ ކޮންޓްރޯލްގައި އިންނަނީ ބޮޑުވެގެން. ބޯޑުތަކާއި އޮފީޝަލުންނާ ގޮތަކަށް މިހެން މި އޮފީޝަލުންނަށް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު، މި ބަރަކާތްތެރިވެގެންވާ ރަމަޟާންމަހު ވާހަކަފުޅު ދައްކަވާ އިރު އެހެން މަސްލަހަތާ ހިލާފަށް ތިޔަންކޮޅުން ދެކެން ކަންކަމާ ދޭތެރޭގައި ވިސްނާވަޑައިގަތުން އެއީ މުހިންމު ކަމެއް ކަމަކަށް އަޅުގަނޑު ދެކެމި. އެއީ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނަކީ އިހުސާސީ ބަސް، ވާހަކަފުޅުދެއްކެވުމުގައި އެއްވެސް އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަކު ކޮށްގެންވާނެ ކަމެއް ނޫން. ރައްޔިތުންގެ މަޖިލިސް ހިނގަމުން މި ދަނީ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ހިނގަން ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ އުސޫލުތަކާއި ގަވާއިދުތަކާއި އެއްގޮތަށް ގޮތުގެ މަތިން. ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ އެއް މާއްދާ، މިހެން މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ އެއް މާއްދާއި، ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ރިޔާސަތުގައި އިން މީހާ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ ކަމަކީ މި ފިޔަވަޅާ ފިޔަވަޅުއެޅުމަށް އެއްގޮތަކަށްވެސް ރަނގަޅު ފިޔަވަޅުއެއް ނޫން. މަސްއޫލިއްޔަތު ހަމަ ރަނގަޅަށް އަދާކުރަން ތިން ބާރު ވަކިވުމަށް އޮތީ ނިޒާމެއް މި އޮތީ. މި ނިޒާމުގައި އެއްބާރުން އަނެއް ބާރަށް ނުފޫޒު ފޯރުވުމަކީ ނުވާނެ ކަމެއް. ފާހަގަކުރެވިގެން މަސައްކަތްތަކުގެ މިނިވަންކަމަށް އިންޑިޕެންޑެންޓްކޮށްލައި ނިޒާމެއް ކުރިއަށްގެންދިއުމަށް މި އޮތީ. އެހެންވީމާ، ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ނިސްބަތްވެވަޑައިގަންނަވާ ޕާޓީގެ ސްޕީކަރު މި ކޮމިޓީތަކެއް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ ކޮންޓްރޯލްގައި ނުހުރުމަކީ ސަރުކާރުގެ ފިޔަވަޅުތަކެއް ކަމަކަށް އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރަން. ވާހަކަފުޅު ކުރިއަށްގެންދެވުމަށް ކެންދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަށް ފުރުޞަތު އަރުވަން.

ކެންދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ދާޚިލު ވާހަކަދައްކަވަން:

އާދެ! އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އިތުރަށް ޤާނޫނުއެއް ހި އިންސާފު ދިމާވެއްޖެނަމަ ހިތަ ދެއްކެވި ފާހަގަ ކުރެވިގެން. އަޅުގަނޑު މި ދަންނަވާ، ދަންނަވަން މި އުޅޭ ފާހަގައަކީ، އަޅުގަނޑުމެން ވެއްޖެއް ވަރަށް ގިނަ ވަޒީފާ ހާސިލުކުރުމަށް ބޭނުމި މި ތަނަށް ސަރުކާރު ގޮވާލި. ހުރި އަޅުގަނޑު ފެށި އަދި އަޅުގަނޑުމެން އުނދަގޫ ބައެއް އިއްޒަތްތެރި އެހެން މެންބަރުން ފެށި މި މަޖިލީހަށް ފޮނުވި ސަރުކާރު ގޮވާލި. ގާތްގަނޑަކަށް މި އަހަރުގެ 14 ދުވަސް ތެރޭގައި ވަޒީރު ހާޞިލުކުރުމަށް ކަމަށް. އަދި އެއީ ވަޒީރު ހާޞިލުކޮށްދީގެން ކުރާ ސަރުކާރު. ރޭގެ އިތުރުން އަޅުގަނޑުމެން ފެށި ވަރަށް ގިނަ ސަރުކާރު ދާފައި އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، ޚިދުމަތް ޖަވާބު ހުށަހެން. މި ސަރުކާރުގެ ވަކާލާތު، މި ހާޞިލުކުރާ ސަރުކާރުގެ ވަކާލާތު، ޚިދުމަތް ޖަވާބު ހުށަހާ ސަރުކާރުގެ ވަކާލާތު ގާތްގަނޑަކަށް އެންމެ ބޮޑު ސަރުކާރެއް އެކަން ނުކުރެވޭތީވެ، އަޅުގަނޑު މި ފާހަގަ މި ދަންނަވަމުން ގޮސް އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. 14 ދުވަސް ފަހުން ވޭތުވެ، 1 މަސް ދުވަސް ފަހުން ވޭތުވެ، 2 މަސް ދުވަސް ފަހުން އިތުރު، އަޅުގަނޑު ދެކޭ ނުދެއްކުމަށް ޖަވާބު އެކަމާ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ވަނީ އަންގަވާފައި ރަމަޟާންމަހު މި ތަނަށް ވަޒީރުން ހާޞިލުކޮށްދޭނަން. މިއީ ހަމަ ގައިމުވެސް އަޅުގަނޑު ދެން ހުޅުވިއްޖެއް، ނުދެއްކުމަށް ޖަވާބު އެއް ފާހަގަކޮށް. އަޅުގަނޑު ހަދަހަދައިގެން ދައްކާ ފާހަގަތައް ނޫން. އެހެން އެކަން ފާހަގަކުރައްވާ ނަމަ، މިދިޔަ ގަވައިދު، އާންމު ކުރިޔަން ބަލަ މަސައްކަތްތަކުން އެބަހުރި ދުވަހަކު ދިރާސާކޮށް، ބޭރުގައި ނުނިކުމޭ ހާދަ ތިބޭނަން ގެންގޮސްގެން އެ ގެންނަ ގަވާއިދުތަކެއް އަޅުގަނޑުމެން ބަދަލުކުރެވޭނެ އެއަށް ހަމަޖެހޭތޯ ހުށަހަޅާފައިވާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، ކޮބައިތޯ ބޭނުމަކީ؟ ހަމައެކަނި ވަކި ކަމެއް ހާސިލުކުރުމަށް ބޭނުން ސަރުކާރު އެދެވޭ ގަވާއިދު އަދި ބަދަލުކުރުމަށް ފެށި އާދޭ ނަތީޖާ އަޅުގަނޑުމެންނަށް ނުލިބޭ. 3 ބައި ބޮޑުވެއްޖެ، ރަނގަޅު، ޖެހޭ ބައި ބޮޑުކަމާ ވަކިވެއްޖެ. އެހެންނަމަވެސް، ޢަމަލީ މި ކުރިއަށް ޖެހޭ ބައި ވަކިވެއްޖެ ބޮޑު ގޮތުގައި؟ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ އަންގައިގެން ކަނޑައެޅޭ ބިލާ ގާނޫނު ފެށު ހަމަ ޤާނޫނާއި ވަވާތީން ވަކާލާތު. ރަސްމީ ޔާދުން ސަރުކާރުގެ ލިޔުމެއްގައި ފެށު ޖެހޭ ބައި ވަކިވެއްޖެ ވަނީއެވެ. ހަމަ ކުއްލިއަކަށް ދިޔާރާ މައްސަލައެއް ނުވަތަ ދުސްތޫރީ މައްސަލައެއް ބަދަލުކުރެވިފައެވެ. ޖެހޭ ބައި ވަކިވެއްޖެ ބޮޑުކަން ކަމެއް އަޅުގަނޑުމެން ކަހަލަ ނުކުޅެ. ރައްޔިތުންނަކަށް އެ ބޭނުން ނުކުޅޭ. އެހެންނަމަވެސް، އަޅުގަނޑު މި ފުރުޞަތަކަށް މި ވާހަކަ ދައްކަން މި ވަކި ދަންނަވައިގަން. އަޅުގަނޑުމެން ގޮވާ ހުރި ސަރުކާރުތަކަށް މި ބޭނުން ވަޒީރުން ފެށި ގާތްގަނޑަކަށް ބޮޑު މުއްދަތު ގެނެސްދީފައިވާ. އާދެން މި ކަންކަން ފުރިހަމަކޮށްދޭ ޖެހޭ ބައި ވަކިވެއްޖެހޭ ނިޒާމުއްދީން ހިނގާ ބޮޑު ދަނީ. އެހެންނަމަވެސް، މިއަދު މި އޮޅުވާލަން ކަސްރަތުގައި ޖެހޭ ބައި އެއްކަމަކުން، ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ރައީސްގެ ކޮންޓްރޯލް ނަގައިގެން އިސްދެގެން ފުރިހަމަ މި ބޭނުމަށް މި ހިނދުމަށް. އެހެންނަމަ، މި ވާހަކަ ދައްކަން މި ޖެހުނީ. ވަރަށް ބޮޑު ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ދެން އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ ފޭދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިބްރާހީމްދީދީއަށް.

ފޭދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމްދީދީ ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ކެންދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ދެންމެ ދެއްކެވި ވާހަކަފުޅު، ވަރަށް ހަމަ ބޮޑު ބަޖެޓުގާ ހިޔާލު ތަރު ވާހަކަފުޅެއް އެ މަސައްކަތްތަކަށް އެ ދެއްކެވީ. އެއީ ސަބަބަކީ، މި ދިމާ ދައުލަތުގައި އެ މަސައްކަތް މި އިއްޒަތްތެރި މަޖިލީހުގައި ހުށަހަޅައިގެން ވެސް ހަމަ މި ބާވަތުގެ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ވަޒީރުންނާއި އަދި އެހެން ބޭފުޅުން ހާޒިރުކުރަންޖެހުނު މައްސަލަތައް ނުނިމި އޮތުމުން މި ދައުލަތުގައި ނިންމާފައި އެބަހުރި ކޮމިޓީ ރިޕޯޓްތަކާއި މައްސަލަތަކާ ބައިވަރު. އަޅުގަނޑުމެން މި ގަވާއިދު ނިންމި ކޮމިޓީގައި، މި ފާސްކުރި ގަވާއިދުގައި މި ކޮމިޓީގައި އަޅުގަނޑުމެން ވެސް ބައިވެރިވެގެން އެ ގަވާއިދަށް އެ ވާހަކަދެއްކީމު. އެ ގޮތުން އިސްލާހަށް ކޮމިޓީގައި ހުރިހާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން، އެމް.ޑީ.ޕީއަށް ނިސްބަތްވާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން ވެސް ތާއީދުކުރައްވައި ވޯޓު ދެއްވި. ދެން މިއަދު ކެންދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުގެ އެދޭގޮތަށް ވާހަކަދެއްކެވުމަށް ރައްކާތެރިކަން އޮތް ގޮތަށް. މިޒާނުގައި ރަސްކަމެއް ނުކުރާ މި ބަޖެޓުގައި. ފާސްކުރެއްވި ދަތުރުގެ ކުރަން ރިޔާސީ ނިޒާމުގެ ދަށުން ކުރާ ފެނިކަމެއް. އެ ބޭފުޅާއަށް އޮތީ ނޫނީ އެ ވާހަކަފުޅު ދައްކަވައިދިނުމާ އެއީ އަޅުގަނޑުމެން މިކަމާ ވިސްނަމުން ކަމެއް. މި ބަޖެޓުގައި އޮތް ބަޔާން ކުރަންޖެހޭ ކަމެއް، މި ދިވެހިރާއްޖޭގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންގެ އިސްލާހުކުރުމުގައި މި ކަމުގެ ދިފާޢުގައި އެޅުއްވުމަށް މިއީ އަޅުގަނޑުމެން ގަބޫލުކުރާ ކަމެއް ނޫން. އަޅުގަނޑުމެންނަށް ފުރުޞަތު ލިބިގެން ރައްޔިތުންގެ ކަންކަމުގައި ރަނގަޅު ވާހަކަ ވެސް. ރައްޔިތުން ގޮތްގޮތުގައި މި ހިނގާ ކަންތައްތައް ވެސް. މިއިން ކޮންމެ ކަމަކީ ޖަވާބުދާރީ ކަމަކީ ނަގާނީ މި ދިވެހިރާއްޖޭގެ އެކި ގޮތްގޮތަށް ބޭރުގެ ނަގަބަލެއް ކަމެއް އެކަން އިސްލާހުކުރެވޭ ގޮތަކަށް ކަމެއް. އަޅުގަނޑުމެން އިއްޒަތްތެރި މަޖިލިސް މެންބަރުން އިހުމާލުވެފައިވާ ކަންކަމުގައި، ހުރި އެ ވާހަކަ ދެކޭ ގޮތުގައި އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަކު ވެސް އިހުމާލުވެފައިވާ ކަމަށް ރައްޔިތުންގެ ނުރުހުން އަދި ފާހަގަކުރި، ގޮތްގޮތުގައި މި ދެކޭގޮތް ހުރިހާ ކަމަކާ އަދި ސަރުކާރު މިއަދުގެ ދައުލަތާ ބެހޭ ކަމަކަށް ވާހަކަ ބޭރުގެ ވާހަކަތައް ނޫނެކޭ. އެއީ ބޮޑު ވާހަކަތަކެއް ނޫން. ހުރި އެ މަޖިލިސް ވެސް އެކުލެވިގެން، ގަވާއިދުތަކުގައި، ހުސްވެފައިވާ ނުހިމާ ގޮތްގޮތުގައި ލިޔެކިޔުންތަކުގައި

ވާހަކަފުޅުދެއްކެވުމާ ބަޔާނާ ހިފާލަން. އެހެންވީމާ، އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، އަޅުގަނޑުމެން ރަމަޟާން މަހުގައި މިތާނގައި މި ވާހަކަދައްކަވާ އިރު، އިއްޒަތްތެރި ރައީސް ތަކުރާރުކޮށް އަޅުގަނޑުމެން ނަސޭހަތްތެރިވާ އެބަ. ދަރުމާ އިރު އަޅުގަނޑުމެން ތެދުވެރިކަން ވާހަކަދައްކަންޖެހެނީ. ބަޔާނާ ހިލާފު ވާހަކަ ދައްކަވާ އެއްމެ ފަހަކަށް ކޮންޕެނީތަކަށް ކަމެއް ނޫން. އަދި އެއްވެސް މަޖިލީހަކީ، ރަމަޟާން މަސް ނޫނަސް. އެހެންވީމާ، ސިޔާސީ ގޮތުން ހިއްލާ ތަފާތުކުރާ އަޅުގަނޑު ހެދީމާ ކަމެއްގެ ސިޔާސީ ގޮތުން ހިއްލާ ތަފާތުތަކެއް ނޫން. އެހެންނަމަވެސް، ކަމެއް ވާން ޖެހޭގޮތް އަޅުގަނޑުމެންނަކަށް ނޫނެކޭ. ކަމެއް ކުރަން އުޅޭ ގޮތެއް ފެނޭ ނޫނެކޭ. ކަމެއް ފެ ނިމުނިޔަ އެ ކަމެއް ފެނިއް ޖެހޭ ގޮތް ބައްޓަންވެގެން ވާހަކަދައްކާދާނެ. މާދަމާ ކަލޭ ކުރާނުދޭގޮތަށް، ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ހިތުގައި ޖެހޭ އެއްޗަކާއި، އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، މަޖިލީހުގެ އިއްޒަތްތެރި ރައީސްގެ ހިތްފުޅުގައި ޖެހޭ އެއްޗަކާއި، އަޅުގަނޑުމެން މި ހުރިހާ މެންބަރުންގެ ކަންތައްތައް ކުރިއަށް ނިމުން ޖެހޭއިރު، އެ ކަންކަމާ ބައްޓަންވެގެން ވާހަކަދައްކަވާ އެއީ ކުރިއެރުމަކަށްވާން ކަމެއް ނޫން. އެހެންނަމަވެސް، ފަރާތަކަށް ކަންތައްތައް، އަޅުގަނޑުމެންނަށް ފުރުސަތު ހުރި ކަންކަމުގެ ވާހަކަދެއްކެވި. މި ދަރަ 5 އަހަރުގެ ވާހަކަދައްކާނަން އަޅުގަނޑުމެން. ހަމަނުވާ ގޮތް އަހަރެ ދައްކާނަން. އެ ބަޔޮގޮތް ކަންކަމުގެ ކޮންމެ ހުއްޓުމަ ފުރުސަތު އެ އެމީ. މިކި މި ޒަމާނު ޗާލުއަރުވާފައިގެން، ހުރިހާ އެއްބައެއް ދަރަޖާއެއް ދިރާ އިރު އަޅުގަނޑުމެން އެ ވާހަކަ ނުދައްކާ ތިބެންވީތޯ؟ މަޖިލީހުގައި މިހެންނަން އަނިޔާކޮށް، ކުރިއަށްދިޔަ ކަންތައްތަކާ، ބެލުމުގެ ނަތީޖާ، ދުބާރަ ވާހަކަދައްކާއި، ދެވަނަ ރަށް ހިސާބުގެ ރާއްޖޭގެ އަމަން އަމާންކަން ނަގައިލަން ކޮންމެ ރަހަކު މަޑުމައްކަތް ނިކުމެ ކުރިއަށްދިޔުމުގެ އަށް ބަލި، ކުރިއަށްދިޔުމުގެ އަނިޔާކަން، ހިތާމަކުރިއަށް ދިޔައީ ރަނގަޅުކަން، ސިޔާސީ ވެރިކަން ނިކުމެ މަޖިލީހުން ދެވަނަ ދުވަސް، ވިހާފަރިވަށް ނުދެން، މި ކަންކަމުގެ ވާހަކަ އަޅުގަނޑުމެން ދެއްކީ. މިއީ ރާއްޖޭ ފަށް، އިއްޔެ ރާ ފަށް، އެކި ހާލު ރާ ފަށް، މި ދިރަ އަހަރުގައި ފަށް، އެކި ހާލި އަހަރުގައި ފަށް މި ދިރަ ކެށް އަހަރުގައި ފަށް ކުރުމަށް ކަންތައްތަކަށް. އެ ކަންކަމުގެ ވާހަކަ ދެއްކީ. ދިފާއީ ރާއްޖޭގެ އަޅުގަނޑުމެންގެ ޚިދުމަތް މި ޤާނޫނަށް ފައިދާވާ ބާރާ މިއަދު މިކަހަލަ އަނިޔާވެރިކަން އިއްޒަތްތެރި ރައީސް ވާހަކަދެއްކީ، މިކަމާ ދެލެގެން ބަދަލު ދުނިޔޭގެ ޤައުމުތަކަށް ގެއްލުން ދިފާއީ ރާއްޖޭގެ އަޅުގަނޑުމެން ދިވެހިރާއްޖެ ބަޔަކު ކަންކަން ހަރުދަނާކުރެވޭ ބިރުން، ރާއްޖޭގެ ރައްޔިތުންނަށް ކަމެއް ކުރުމުގެ ބިރުން، މި ބަދަލުން ދުނިޔޭގެ އެދި ގެއްލުމަކަށް ދުވަ ގެއްލި ރާއްޖޭގެ އަދި ފައިދާ މިކަމާ މަސައްކަތް އަޅުގަނޑު ހަރުކަށި ދިވެހިރާއްޖެ ކުރިއަރުވަން. ހަރުކަށި ދިވެހިރާއްޖެ ކުރިއަރުވަން. އެއީ އެކިއެކި ގޮތްގޮތުން ޖަމާއަތްތަކާ؛ ބޮޑު އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން މަޖިލީހު، މި ބަޖެޓުގެ ޖަމާއަތްތަކުގެ ދުނިޔޭގެ މި ހަނގުރާމަތަކާ އެއްބަޔަކު ހިނގާ އިތުރު އެމެރިކާއަށް މި ދެޢާލަތުގައި އިސްރާއީލުގެ ގާސާގެ އެހީގެ ކުރީގެ ސަރުކާރު، އިޖުތިމާޢީ ހިތްވަރާއި ހެއްދެވި. އެކަމަށް، ދެވްލެޕްމަންޓް ޕާސްޕޯޓެއްގެ ވާހަކަ އެބަ ދައްކާ. ޕީ.އެން.ސީގެ މެންބަރުން ވެސް ތިއްބެވި މިޤައުމުގައި. ޕީ.އެން.ސީއަށް ނުދޭ އެ ތަނުގައި ކުރުކޮށްދޭ ބަޖެޓު ނަންބަރު ހާމަކުރަން.

އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެން މި ވާހަކަދައްކާ އިރު މި ބާޒާރުން ނިސްބަތްވާ ޒާތީން މި ކަންކަން ކުރަނީ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެންނާ ދޭތެރޭގައި، ޕީ.އެން.ސީގައި މެންބަރުންނާ ދޭތެރޭގައި މިތާނގައި އަޅުގަނޑުމެން އަނގައިން ނުބުނެ ވާހަކަނުދައްކާ ތިބީމަ...

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ނިޒާމާބެހޭ ނުކުތާއަކަށް އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ ކެންދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މައުރޫފް ޒާކިރަށް.

(ނިޒާމީ މައްސަލަ)

ކެންދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު މައުރޫފް ޒާކިރު ވާހަކަދެއްކެވުން:

އަޅުގަނޑާ ނިސްބަތްކޮށް އެ ދެއްކެވި ދޮގު ވާހަކައެއްކަން އަޅުގަނޑު ހަމަ ދަންނަވައިލަން. ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ކުޑަކޮށް މަޑުކޮށްލައްވާ. ކެންދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ދެންމެ ނިޒާމީ ނުކުތާގައި ވިދާޅުވީ، އެ މަނިކުފާނާ ގުޅޭގޮތުން ވާހަކަފުޅުދެއްކެވި އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިތުރުކޮށްދެއްވި ކަމަށް. ދެން އަޅުގަނޑަކަށް ސާބިތުކޮށްދެވޭނެ ގޮތެއް ނުހުރޭ ނޫން. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު އިލްތިމާސްކުރަން އެއްވެސް އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަކު އަނެއް އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަކާ ބެހޭގޮތުން ސާބިތުނުކުރެވޭ ވާހަކަ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ތަޅުމުގައި ނުދައްކަވަން. އަދި ރަމަޟާންމަހު ހުއްޓެވުމަކީ އެ ކަމަށް އިސްކަންދެއްވަން. ބަހުސްގައި ވާހަކަފުޅުދައްކަވާ އިރު ކުރިމަތީގައި އޮތް ރިޕޯޓަށް ބައްލަވައިގެން ވާހަކަފުޅުދެއްކެވުން ވަރަށް ބޮޑަށް އެދެން. ޝުކުރު. ފޮނަދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިބްރާހިމް ދީދީއަށް ފުރުޞަތުއަރުވަން.

ފޮނަދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހިމް ދީދީ ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، ރިޕޯޓަކީ މިއީ، އަޅުގަނޑުމެން މި ދައްކަނީ އާންމު ކޮމިޓީން ނިންމުމާ ބޭނުންވާ ވާހަކަ. އެކަމާ ގުޅޭގޮތުން އިތުރުކުރުމަށްޓަކައި އަޅުގަނޑު އެ ވާހަކަ މި ދައްކަނީ. އަދި އިތުރުކޮށް، ރިސޯޓުތައް ބޭރުކުރުއްވުމާ. ރާއްޖެއިން ބޭރަށް ގޮސް ރާއްޖޭ ބަޔަކު ގުޅުއްވަމުން މަސައްކަތެއް އެބަ ކުރައްވާ. މި މަޖިލީހުގައި އިތުރުފުޅު އެބަ ހުއްޓެވެ. މަޖިލީހުގައި މެންބަރުންގެ ތެރެއިން ބައެއް، އެ ބާޒާރުން ބައެއް އެކަން ކުރައްވާ. ކުރެއްވުމުން

އޮބްރަން އަރައިގަތް. އެ ކަމަށް ހިތްވަރުދީ. އެ އަރައިގަންނަ މީހުން ހިމާޔަތްކުރަން މަސައްކަތް އެބަ ކުރޭ. މިއީ ކުރާ ކަންތައްތައް ނޫންތޯ ޚިޔާރު ދެވޭތޯ؟ މި ވާހަކަ އަޅުގަނޑު ދެއްކީމާ ހިތަށް ބޮޑުވެގެން މަސައްކަތްކުރާނެ ކަމެއް ނެތް. މަނިކުފާނަކީ ޖުވާނެއް. ހިތުގެ އުއްމީދު ފުރިހަމަކަން ތަރުޖަމާކަން ނުދޭ މި ވާހަކަދެއްކީމަ. މިއީ ހަޤީޤީ ވާހަކަ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު މި ވާހަކަދެއްކީ. ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް.

__ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:__

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ދެން އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ މަތިވެރި ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޙަސަން ޒަރީރަށް.

__މަތިވެރި ދާއިރާގެ މެންބަރު ޙަސަން ޒަރީރު ވާހަކަދެއްކެވުން:__

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މަޖިލީހުގެ ކޮމިޓީއަށް، ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދަށް ހުށަހެޅިފައިވާ އިސްލާހު އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، އަޅުގަނޑު ވެސް ހަމަ ކޮންމެވެސް އެއްޗެއް ދަންނަވައިލަން ބޭނުން. އަޅުގަނޑުމެންނަން މި ގަވާއިދުން ނަޒަރުހިންގާ އިލު އެބަ އިނގޭ، ކުރިން 5 ދުވަސް ސަރުކާރު ބަންދު ދުވަސް ނުލާ ކޮމިޓީތަކަށް އެކިއެކި ފަރާތްތަކުން ހުށަހެޅުމުގައި މި ވަނީ އެ މުއްދަތު 3 ދުވަހަށް ކުޑަކުރެވިފައި. އަޅުގަނޑުވެސް ސަޕޯޓްކޮށް ނުކުތާ އެކިއެކި ވަޒީރުންނާއި އަދި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ކޮމިޓީތަކަށް ހާޒިރުކުރަންޖެހޭ ބޭފުޅުން ރައްޔިތުން ބައްދަލުވާގޮތަށް އަވަހަށް ޖަވާބުދާރީކުރުވަން، އެ ކަންކަން ހިންގުމަށްޓަކައި ހަމަ ގައިމުވެސް ރައްޔިތުން ބޭނުންވާނެ ގޮތް. އެއީ މަސައްކަތެއް ނޫން. އެކަން ކުރިމަތިވެސް އެ ކަން ވެސް މި ބޭފުޅުންނަށް ގެއްލުމެއް ވެއްޖެ. ވަޒީރުން އަވަހަށް މި ތަނަށް ގެނެސްދޭން ގޮތެއް އިސްލާހަކީ ގެނައުމަކީ ވެސް އިދިކޮޅު ފަރާތްތަކަށް ގެއްލުމެއް ވެއްޖެ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ މި ކޮންމެ ކަމަކަށް ދުވަސް ވަކި ހަމަޖެހިފައި ހުންނަންޖެހޭ. ތަންކޮޅެއް މަސައްކަތް ކުރާތީ މި ދަނީ. ހަމަ ކޮންމެ ކަމެއްގައި ވެސް ވާހަކަދައްކަން ދުއްވާލި، ސަރުކާރު ނިޒާމުގައި ވާހަކަ. އިންސާފެއް ނެތް ވާހަކަ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ ޑރ. ރައީސް މުޢިއްޒު ފެށިކަމާ ހަމަޖެހޭގޮތަށް އަދި 1 އަހަރާއި ގާތްގަނޑަކަށް 2 މަސް މި ވަނީ. 3 މަސްދުވަސް މި އުޅެނީ. އަދި ހަމަ ގައިމުވެސް 6 މަސް ނުވޭ. ދޮޅު އަހަރު މި ވެރިކަމަށް ނުފެތޭއިރުގައި، ދޮޅު އަހަރު މި ވެރިކަމަށް ނުފެތޭއިރުގައި 30 އަހަރު ދުވަހު ވެސް ބޮޑުވަރު ވެރިކަން ކުރި. 5 އަހަރު ވެސް ބޮޑުވަރު ވެރިކަން ކުރި. އަދި 5 އަހަރުގައި ބަޔަކު ވެރިކަން ކުރި. ހަމަތަކުރާރު ރައީސުން މި ޒަމާނުގައި ވެރިކަން ކުރި އިއްޒަތްތެރި ރައީސް މަޖިލީހުގެ ވެރިކަމުން ފެށިގެން. ޕާޓީގޮތުން މި ކަންކަން އިސްލާހުކުރުމަށް މި އުޅޭ؟ 45 އަހަރުން މި ދެންނެވި އެއްވެސް ކަމެއް ރާއްޖޭގެ އިސްލާހުކުރުމުގައި ހަރަކާތް ނުކުރެވުނު. އެކަމަކު ދޮޅު އަހަރު ދުވަހުން މި ކަންކަން ހަނދާންކުރުވާތީމަ މި ބޭފުޅުން ހިތާނުވާ ފާހަގަ ހިނގައިދާގޮތް ދެއްކުން.

5 އަހަރު ދުވަސް ފުރިހަމަ ކުރި އެމް.ޑީ.ޕީން ފަސް. އަދި އިތުރު 3 އަހަރު ފަސް ފުރިހަމަ ކުރި. ޕީ.ޕީ.އެމުން ފަސް ފުރިހަމަ ކުރި. އެކަމަކު މި ހުރިހާ ކަމެއް 45 އަހަރު ދުވަސްވީ އިރު ރައީސުލްޖުމްހޫރީ، އެކަމަކު ބޮޑު އަހަރު ތަރައްގީގައި ނުވަތަ ބޮޑު މަސް ތަރައްގީއަށް، މާދުވަރުއޮތް ބޮޑު އަހަރު ދުވަސް ތަރައްގީ ރައީސް ވަނީ. މުއިއްޒުއަށް ރައީސުލްޖުމްހޫރުވެގެން ހިނގައިދައިގެން ދަރަސްބޮން ޗެރަމަށް މަގުމައްޗަށް ނިކުމެ މުޒާހަރާކުރަންޖެހުނީމަ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، މިއީ ބޭނުމަކަށް މިއީ. މިއީ ބޭނުމަކަށް މިއީ. ފަރުދުގެ އާރާއި ބާރު ކޮންފިޔުޝަނަކަށް ނުފޫޒުގަ ކުރިން ފުރިހަމަ ކުރި؟ މައްޗުނަކަށް ނުފޫޒުގަ؟ ސާފުކަން ނުފޫޒުގަ؟ އާދިހަކަށް ނުފޫޒުގަ؟ ހަމަ ތިބޭނާ ހުރިހާ ތަކެއްޗެއް މުޖުތަމަޢު އެއްކޮށް ގެނޭ. ޕާޓީތަކު ގާނޫނުތަކާއި ޤާނޫނުއަސާސީއަށް އިސްލާމްދީނަށް ކޮންގޮތް ގެންދަ އެ ކަންކަން ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ؟ މި އެބަޖެހޭ ވިސްނަން. ވަގުތު އެބަ ދެންނެވޭ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ވަގުތު އެބަޖެހޭ ދެން. ވަގުތު ދިރުވައި ދެން ފާޑު ކިޔާ. ވަގުތު ދިރުވައި ދެން ފާޑު ކިޔާ. ކުރިން ދެންނެވިން 45 އަހަރު ދުވަހު ފުރިހަމަ ކުރުވިގެން ހަމަޖެހުން ޚާސް ރައީސުންނަށް ދިޔައިރުގައި މި އެއްވެސް ކަމެއް ރައީސަށް ނުވި އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑުމެން ދުރިން މި ރަށްއިތުރުންގެ މަޖިލީހުގައި 19 ވަނަ މަޖިލީހުގައި ޝަރީއަތާ ހުރި އެތައް އެތައް އެތައް އެތައް އަހަރެއްގެ އާޖީ ރިޕޯޓެއް މި މަޖިލީހުން ނިންމިއެވެން. މި ދައުލަތުގެ ބޮޑެތިތަކަށް ނޫޅެނުގެ ވާހަކަ. ކޮރަޕްޝަންގެ ވާހަކަ. ހިންގާ އިތުރު އެ ކުންފުނިތަކުގެ އޮޑިޓު ރިޕޯޓެއް މިތާ ބައެއްކޮށްފައި، ޕްރޮޖެކްޓުތައް، 5 އަހަރު، 6 އަހަރު 10 އަހަރު ބާއްވާފައި ހުރިހާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، މިއީ ސްޓޭޓު އެފްޓީ ކަމެއް. ދައުލަ ވާނަވައި ޖަމާކު އެބަޖެހޭ ދިރުވާން. ސަރުކާރު ކުންފުނިތަކުގެ ކޮރަޕްޝަންގެ ވާހަކަ، ޚިޔާނަތުގެ ވާހަކަ، އިދާރާތު ފަރާތްތަކުން މިއަދު ދައުލަތުގައި އެ ފުރިހަމަކުރާގައި 5 އަހަރު ދުވަހުގެ، 10 އަހަރު ދުވަހުގެ އޮޑިޓް ރިޕޯޓު ޕާޓީތަކާއި ޕްރޮޖެކްޓުގައި ބޭއްވީ. އެހެން ނޫނީ ބަލަންޖެހޭ މައްސަލައަކީ؟ މި ދައުލަތުގެ ކުންފުނިތަކުގައި ހިންގާ ބޮޑެތި ޖަރީމާތަކުގެ ވާހަކަ. ކޮރަޕްޝަންގެ ވާހަކަ. އެ އޮޑިޓު ރިޕޯޓެއް ބަލައިގެން އެއަރ ބަލައި ރައީސަކަށް ދިރާސާކޮށް، އާގައި ހުރި މައްސަލަތައް ސަރުކާރުގެ ކަމަށް ވުޒާރާތަކުގެ، މުއައްސަސާތަކުގެ ސަލާމަތްކަމަށް ޕާޓީތަކާ އެ ދުވަސް ނުގެނައީ؟ ޕާޓީތަކާ 10 އަހަރު ބޭއްވީ؟ ދެން ކޮންމެހެނަކަމެއް މި ދައުލަތަށް؟ ނުވާތޯއެވެ ފަސް ވައްކަން ކުރި މާލަ ފަސް އަޅުއްވުން އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މިހާރު ކަން ކޮންޓަރު ހުރި ގޮތް. އެހެންވީމާ، މި ދަންނަވަނީ، ވަގުތު އެބަ ދެންނެވޭ. ދަންނަވަންތޯ މި ފަރުދު ރައީސް ވަނީ. މުއިއްޒު ފުރިހަމަ ހަވާލުވި ހިނދު 124 ޖަލްސާއަށް އޮތީ ދަރުވައިލާފައި. އެ ކަކު ކުރި ކަމެއްތޯ އެއީ؟ ކަކު ކުރި ކަމެއްތޯ އެއީ؟ 5 އަހަރު ދުވަސް ފުރިހަމަކުރި ނިންމައިލުމަށް އާރާ ހަމަތު ފުރިން ފުރިހަމަ ކުރި ނުވަތަ 40 އަހަރު ދުވަސް ފުރިހަމަ ކުރި ފުރިހަމަދުވަހު އެމް.ޑީ.ޕީގެ ފުރިހަމަކުރުގެ ދަރަނި އޮތީ ބޭރުކޮންތާވައި. މިއީ ހަގީގަތް އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މި އަހަރަށް ދައުލަތުންދާ އަދަދަށްވުން ހަސަބަބުކަ މިލިއަން ބޭރަށް. މިއީ ރައީސް ވަނީ. މުއިއްޒުގެ ފުރިހަމަކުރުގައި ނަގާފައި ހުރި ދަރަނިތަކުގެ ނޫން މިއީ. އޭގެ ކުރި ސަރުކާރުތަކުން ނަގާފައި ހުރި ލޯނުތަކެވެ. އަނެއް އަހަރު އެއް ބިލިއަން

ޒޯރުން. ވިސްނައިދެން އުޅެނީ. ފިހާރުހުރަން އުޅެނީ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މި ޤައުމު މި އޮތީ އެ ހާލަތުގައި. ވަގުތު އެބަ ދަންނަނީ. މަގުމައްޗަށް ނިކުމެ މުޒާހަރާކޮށް، ފުލުހުންނާ ދެކޮޅަށް ރިސޯޓްތަކަށް ދާނަމަ ޖަހާފައި، ވާހަކަ ދައްކައި މުޒާހަރާކުރާއިރުގައި އިދިކޮޅަށް ފަރާތްތަކުގެ އިސްވެރިން އުޅެނީ މިއަދު ވިސްނައިދެން. ކާކަށްތޯ ގެއްލުންވަނީ އެކަނި މި؟ މިއީ އަޅުގަނޑުމެން އެންމެން ޤައުމެއް މިއީ. ތިމާމެން ބޭނުންވާ ވަކި ކަމެއް ހާސިލުނުވެގެން، ސިޔާސީގޮތުން ވެސް އިދިކޮޅު ފަރާތުން އުޅެނީ ޒިންމާދާރުވާން. ޒިންމާދާރުކަމާ އެކު ސަރުކާރު ޖެހޭ ޖަވާބުދާރީކުރުވަން.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ދެން އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ މައްޗަންގޮޅީ އުތުރު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި އިބްރާހީމް މުޙައްމަދަށް.

މައްޗަންގޮޅީ އުތުރު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް މުޙައްމަދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑު ވެސް މި ރިޒޮލިއުޝަން ތާއީދުކުރާ ވާހަކަ ދަންނަވަން. ބަޔަކު ގަތުމުގައި މި އިއްޒަތްތެރި މަޖިލީހުގައި އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެބަ އަޑުއިވޭ ތިމަންނާމެން ވަޒީރުން ހާޒިރުކުރަން ބޭނުންވާ ވާހަކައާއި، ޗީފުންނާ އަދި ޕްރޮފެސަރުންނާ އަދި އެހެނިހެން ވަސީލަތްތަކުގައި ބޭނުންކުރެވޭނެ. ޝަޚްޞިއްޔަތު، މި ކޮމިޓީން މިއަދު މި ފާސްކޮށްފައި އޮތް ފާސްކުރުމަކީ ބަޔަކު މި ދިނުމުގެން ވަކިކުރުން ޖަވާބުދާރީކުރުމުގައި އޮތީ 14 ދުވަސް 3 ދުވަހަށް ކުޑަކުރި ކުޑަކުރުމެއް. މިއީ ވަރަށް ރަނގަޅު ނިންމުމެއް. އިދިކޮޅު އެމް.ޑީ.ޕީ މީހުން މި ކުރާ ޝަކުވާތަކާއި، މި މީހުން މި ދައްކާ ދޮގު ވާހަކަތަކަށް ވަރަށް ރަނގަޅު ރައްދެއް ލިބިގެން މި ދިޔައީ. އަޅުގަނޑު ހަމަ މަޖިލީހުގެ ރައީސަށް ވެސް ހަމަ ޝުކުރުދަންނަވައިލަން ބޭނުން މި މީހުންގެ، މި ދެކޮޅުވެރިންގެ ޝައްގާސީ ކަމަށް ބަލައި ދިޔަ ކުރައްވާ ކޮށްތެރިކަމަށް އިސްނެގުމަށް. ރިޕޯޓު ބަޔާން ދެކޮޅަށް ހަދުމުންދާއިރުގައި ވެސް، އަޅުގަނޑު ހަމަ ހައިރާންވޭ ރިޕޯޓުގެ ހާލަތަށް ރިޢާޔަތްތެރިކަން ބަޔާން ގެއްލުމެއް؛ އިއްޔެ ވެސް އަޅުގަނޑުގެ އަތް ހުޅުމާލެ ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު ޖެރީ. ޝަފީގު އަޅުގަނޑު މި ތަނުގައި ކޮމިޓީ މަޖިލިސްގައި އިންނަވަނިކޮށް އަޅުގަނޑުގެ ނަމުގައި އިތުރުފުށް ހައްދަވައިދީ. ހަމަ ކަނޑައެޅިގެން ބޮޑުމިން ދޫގެ. އެހެންވީމާ...

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ވައިކަރަދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު، އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދާ އެއްގޮތަށް ހަމަ ވަރަށް ރީއްޗަށް މަޑުކޮށްލައިގެން އިންސާފުން އެންމެ ރަނގަޅުވާނެ ގޮތަކީ. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އެއްގޮތަކަށް ވެސް އަޑުގަދަނުކުރައްވާ. އަދި މި އުޅެނީ 12 ނުޖަހައިގެން. އެހެންވީމާ، އެހާ ބޮޑަށް އަދި؛ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު، އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު، ދެން އެއްގޮތަކަށް ވެސް ޖެހިން ނަހައްދަވާ. ވަރަށް މަޑުމައިތިރިކަމާއި ކޮށްޓެރިކަން، މި ތަމްސީލުކުރާ ކޮމިޓީކަމުގެ މަޖުލިސް. އަދި 12 ވެސް ނުޖަހާ. އެހެންވީމާ، އެހާ ބޮޑަށް އަދި މައްސަލަތަކާ ހިސާބަކަށް ނުދާނެން އަޑުގަނެން ހިފެން. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ކުރިއަށް ގެންދަވާށޭ.

މައްޗަންގޮޅި އުތުރު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް މުޙައްމަދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ބަޖެޓުގައި މި ކޮމިޓީ މަޖްލީހާގެ ބޮޑުތަކުގައި މި ފާސްވެގެންދިޔަ ނިންމުމަށް ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރު. ވަޒީރުން ޖަވާބުދާރީކުރުވުމުގައި ރައްޔިތުންގެ ޝަކުވާތަކާއި އިޖުތިމާޢީ ކަމުގެ އެންމެ ކައިރި ނިންމުމަކަށް...

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ނިޒާމީ ނުކުތާއަކަށް އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ އިނގުރައިދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިބްރާހީމް ފައިޒަށް.

(ނިޒާމީ މައްސަލަ)

އިނގުރައިދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ފައިޒް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑު ނިޒާމީ މައްސަލައަކަށް ބޭނުން އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ވާހަކަފުޅު ދެއްކެވިއިރުގައި ވަޒީރުން ޖަވާބުދާރީކުރުވުމުގެ އެއި ރައްޔިތުންނަކީ ރާއްޖެއިން ވަޒީރުން ޖަވާބުދާރީކުރުވުމުގެ 14 އިން 3 އަކީ ބަދަލުވެއް ނުކުރޭ. އެ ހަމަ 14 ދުވަސް އިނގޭތޯ. ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިނގުރައިދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުގެ ނިޒާމީ މައްސަލަ ބަލައިގަންނަން. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު، އާދެ! ކުރިއަށް ގެންދަވާ.

މައްޗަންގޮޅި އުތުރު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް މުޙައްމަދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑު ހަމަ މެންބަރު ފަރާތަށް ޝުކުރުދަންނަވައިލަން ބޭނުން އަޅުގަނޑު ޚާއްސަ ކުރެއް އިސްލާމިކް މިނިސްޓްރީއަށް. އެހެނަކަމަކު ކަންކަން އެ ހިނގަނީ މަޖިލީހުގެ ފްލޯރގައި އިދިކޮޅު މެންބަރުން އަޅުގަނޑުމެން ގޮވާލި ހިޔާލަށް މި ބަލަހައްޓަން ދައުލަތުގެ ދޫނުކޮށް ނިކަން މެންބަރުންނަށް ވާހަކަދެއްކުމަށް ފުރުޞަތު ދެއްވުން ދަންނަވަން. ވާހަކަ ނިންމައިލަމުން އަޅުގަނޑު ވެސް ދަންނަވައިލަން މި ރިޕޯޓަށް އަޅުގަނޑު ހަމަ ތާއީދުކުރާ ވާހަކަ. އަދި މި ކޮމިޓީއަށް ފާސްވެގެން ދިޔުމަށް އެދޭކަމުގެ ދަންނަވައިލަން. ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ދެން އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ ވައިކަރަދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ހުސައިން ޒާހިރަށް.

ވައިކަރަދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ހުސައިން ޒާހިރު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑު ވެސް އަޅުގަނޑުގެ ކުރިން އެމް.ޑީ.ޕީއަށް ނިސްބަތްވާ މެންބަރު ވެސް ވާހަކަފުޅު ދައްކަވަމުން ފާހަގަކުރައްވާ މި ރިޕޯޓަށް އަޅުގަނޑުމެން ތާއީދުކުރާނެ. ޖުމްހޫރިއްޔާ އަޅުގަނޑު ވެސް ތާއީދުކުރަން. އަޅުގަނޑުމެން ދެކޭ ގޮތުގައި މުޅި ދުނިޔޭގެ ދޮޅު ބިލިއަނަށް ވުރެ ގިނަ ޙަރަކާތްތަކާއެކު އެހާމަ މާލީ ނިޒާމެއް ދުނިޔޭގެ ނިޒާމުތަކުގެ ތެރޭގައި ހޯދަން އޮތް ކަމުގައި. އަޅުގަނޑު މި ދަންނަވާ ވާހަކަ ދެބައިމީހުން ކުރެ މަނާ ކުރުމަށް އަޅުގަނޑުމެން ގެންގޮސް ކަންތައްތަކާ ވީހާ ހިދާޔަތް، މިހާރު ޖަވާބު ބޭނުން މި މުއްސަނދި ޖަމާޢަތަކީ ޙާލަތު ބަލާފައި ސިޔާސީ ގޮތުން ރިޔާސީ ނިޒާމު އޮތް ހުސް ބަހެއް ކަމަށް ދެނިސްބަތް ވެއްޖެއެވެ.

ޖަމާޢަތުގެ ތެރެއިން ތިން ޢިބާރާތް ނިސްބަތްވާ ޙަރަކާތްތަކުގެ ޝަރުޠަކީ ކަމެއް ގޮތަށް ދެބިރުވެސް ކުރިމަތިވެ، އިޔާދަކުރަމުން މަސްއޫލިއްޔަތު ޤާނޫނީ ގޮތުން ދަމަހައްޓަން ޖެހެނީ. ވެސް ގޮތުން ޤައުމީ މަސްލަޙަތު ބަލާ ދުވަސް، މި ޤަރާރު ސިޔާސީ ގޮތުން ދުވަހަކު ހިމާޔަތް ކުރެވޭ ގޮތަށް. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، އަޅުގަނޑު ދަނީ އެ ކުރިއަށް ގެންދިޔަ ގޮތެއްގައި ވަކިކޮށް ދިވެހި ރާއްޖޭގެ އިޤްތިޞާދީ ހިނގުން ގޮސްފައިވާ ހަމަ މި މަސްއޫލިއްޔަތު ނެރުނީ. އަޅުގަނޑު ދެކޭ ގޮތުގައި ހިނގަމުންދާ ކަންކަން ފުޅާކޮށް ދަތިކަމުގެ ފުރުޞަތަށް ހިންގުމަށް ވީ ފަހުން ވިސްނޭތީ.

މިހާރު ދިވެހިރާއްޖެއަށް ކުރިމަތިވެފައިވާ ޙާލަތުގައި ތިމާގެ ދަރިން ދާއިރާއިން ނަގައިގެން ދިޔަ ވާހަކަތަކަށް ބަލާއިރު މި ކަމަކީ މިހާރު ގޮތުގައި ހުރި ކަމެއް ނޫން. އަޅުގަނޑު މި ދަންނަވަނީ އެއްކޮށް ވިސްނާލުމަށް ހަމަޖެހިފައިވާ ނިޒާމެއް ކަމަށް ނުވާތީ ތަކުރާރުވާ ކަމެއް. ވަޒީފާ ބެލުމުގެ އުސޫލަކީ ކަމަށްވާތީ ފަރުދުން، އާދެ ދައުލަތެއް ދާ ވަރަށް ހަމަ ފުރިހަމަކުރާ ޤާނޫނާއި އިސްލާމީ ޝަރީޢަތަށް އެއްގޮތަށް ހިނގުމަށް އިސްތިއުމާލުކުރުމަށް ދެކެވެމުން ވެސް ގޮތުން. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ބިލާއި ވަކި ނުކުރަނީ އަޅުގަނޑު މެންގެ ދިވެހިދައުލަތަށް.

ދަންނަވަނީ. މެންބަރުން 12 ޖަގާތީޔާ ނުނި މިއުޅެނީ. އަޅުގަނޑުމެން ވެސް ހަމަ ކޮމިޓީއަށް މި ތިބީ. ކޮންމެ ކަމެއްގައި އިތުރުކުރު އެވަރަށް ހައްދަވާތީ އަޅުގަނޑު އެކަން ހަމައެކަނި ފާހަގަކޮށްލީ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ މިއަށް ނުކޮށް. ހަމަ ރިޕޯޓަށް ލިޔުއްވައި އެބަ އޮތް އަޅުގަނޑުމެން ދެކެންވާ ގޮތެއް، ވަޒީރުން ހާޒިރުވާން ގޮތް. އެކަމަކު އެޖެންޑާގައި ބަލަހައްޓާ ނުކުތީ. ރައީސަށް ވެސް މިއަދު ކުރާން މާބޭނުމ ކަމެއް އަނބުރާ ނުވޭ މިއަދު. އަޅުގަނޑު އެކަމާ ހަމަޖެހިލެވޭން. އެކަމާ އެއްވެސް ހިތްޕުދުކަމެއް ނެތް ރައީސް. ރައީސަށް މިއަދު ތި ކުރައްވާ އެންމެ ރަނގަޅަށް މިއަދު ކުރަށްވާނީ. އެކަމާ އަޅުގަނޑު ކަންބޮޑުވުމެއް ހުރިނަމަ. މި އިސްލާހަށް އަދިވެސް އެއްފަހަރު އަޅުގަނޑު ތާއީދުކޮށްލާނަން. ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ ދެއްވި ފުރުޞަތަށް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ދެން އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ ކުޅުދުއްފުށި ދެކުނު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިބްރާހީމް ދީދީއަށް.

ކުޅުދުއްފުށި ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ދީދީ ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ހަމަ އަޅުގަނޑު ހަމަ ދެވަނަފަހަރު ވެސް ހަމަ ފުރުޞަތެއް މި ހޯދީ މި ރިޕޯޓު ބާރު ގޮތުން އިތުރުކުރު ހައްދަވާލީ. ދެން މަޖިލީހުގައި ދެން އަންނަކަމަކަށްވެގެން ނުވާނެ ދެއްކި އިތުރުކުރު ހައްދަވާން. ވަކިވަކި މެންބަރުން އިތުރުކުރު ހައްދަވާފައިވާތީ، މިހާރު އެޖެންޑާ ފަހައިގެ ޗެކު ދޮގުހަދަން. ރަވައިގެން ބޭރުކޮ ދޮގުހަދަން. އެންމެން ގެރޭލި ހަދައިގެން ރަވައިގެން އަދި ޗެކު ދޮގުހަދަނީ. މިހާރު ވަކި މެންބަރަކު ހަދާ ދޮގެއް ފޮރުވާފާ އެއީ ކުރުކަ ދޮގެހަކަށް ވެސް ވެދާނެ. އެކަމަކު މިހާ ބޭރުގެ ދޮގު، ރަވައިގެން ޗެކު ދޮގު ހެދުމަކީ މައްސަލައެއްކަމާ. ދެން މި މައްސަލައިގައި މެމްބަރުގައި އަޅުގަނޑަށް ފެނޭ ހަމަ އަބަދުވެސް ހަމަ މި ކަންކަން ކުރުމުގައި އަޅުގަނޑުމެންގެ ސަރުކާރު މި ބަޔަކު އިންސިޔާބުވިއްސުރު މިދެ 1 އަހަރު ތެރޭގައި ކަންކަން ނުވެގެން ވާހަކަދައްކަވާ އިރު މި ހިސާބަށް ފިޔަސް ސަރުކާރަކީ އިސްތިހާރެއް ސަރުކާރުއަށް. ކޮންމެ ދުވަހަކު އިސްތިހާރު އިސްތިހާރު އިސްތިހާރު އިސްތިހާރު. އަޅުގަނޑުމެންނަކީ އިސްތިހާރުކުރަންޖެހޭނީ؟ ދިހަ ބާރުވެން މި ދިހަ 5 އަހަރުގައި ވެސް އިސްތިހާރުކުރުމުގެ ޖިންސާ ނަގަންޖެހޭނުންނަމީ. ކޮންކަމެއްތޯ އިސްތިހާރުކުރީ؟ މުޅި ޤައުމު ހަރާބުކޮށްލާފައި، ސިންގަޕޫރަށް ކޮށްލާފައި، ފުރަޖެހިލާފައި އައިސް ކޮންމެ ފަހަރަކު އޭގެ ރައީސް މައުމޫނުގެ ވެރިކަމުގައި ވެސް އެ މަސީހުލާފުގެ 30 އަހަރު ކުރި ހުރިހާ މަސައްކަތެއް މި ބާރުވެން އައިސްފައި އިސްތިހާރުކުރަނީވެ 5 އަހަރު އަނެއްކާ

ހަރާމްކޮށްފާފައި، ދެން އަދި ސަރުކާރުން ޖެހުނީ 35 އަހަރު އިސްތިފާދާކުރަން. މިހެން ކަމަކުރުމަށްނުފެނުނީ. މިހާރު އަލުގަނޑުވެންނަން މި ޖެހުނީ 45 އަހަރު އިސްތިފާދާކުރަން. ބަލަގަ ކޮންމެފަހަރަކު ޕީ.އެން.ސީގެ...

ރިޔާސަތުން ފާހަގަކުރެއްވުން:

އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު، އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު، އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު، ކުރިމަތީގައި އޮތް ރިފޯމްގެ ބަހުސް ކުރިއަށް ގެންދަވަމުންދާ. އެއްގޮތަކަށް ވެސް އެ ރިފޯމް އޮތޯރިޓީގައި ބައްލަވާފައި ރިފޯމްގެ ދައުރާއިން މުޅިން ބޭރުވެގެއްގައިވާކަ އަލުގަނޑަށް ފާހަގަ ހުއްޓުވައިނުދާ ކުރާނެ ކަމެއް ނެތްކަން. އެހެންވީމާ، މި ދެންނެވި ރިފޯމްގެ ބަދަލުން ދެން ކުރިއަށް ވަޑައިގަންނަވާށޭ.

ފުނަދޫ ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމްދީދީ ފާހަގަކުރެއްވުން:

ޝުކުރިއްޔާ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސްގެ ޖިންސާއެއް ހަނދާންކޮށްދިނުމަކީ. ރަމަޟާން ރޮދަމަހެއްގައި ހަމަ މިހާ އަޅުގަނޑުކުރަންޏާ ހަނދާން ވެސް ނެތްތަނާ. ރިފޯމް ބޭރަށް ވެސް ދެވޭނެތޯ. ޢާއިލާއަށް މާ ބާރުވީމާ މަސްދުފުނަން އެނިގެވޭގައިމަހާ އިންޓިނީރަކަށް ޢަމަލުކުރަނީ. ބޭރަށް ކަހައިފާން. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ވެސް ރިފޯމް ބޭރަށް ކަހައިދީ ޢައިނަކޮށްދީ. އެހެންވީމާ، ރިފޯމަށް ދެވޭތޯ އަޅުގަނޑު ބަލާނަން. ރިފޯމްގައި މިޢަހު 3 ދުވަހުގެ މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި ކަންކަން ނިންމަން ގެންދެވޭތޯ، ހުޖްރަކުރުވި ޑޮކަން އަދި ޖަވާބުދާރީކުރުވުމަށް އަދި ބޭނުންވާ މަޢުލޫމާތުތަކާއި އިންޓަރވިއުތަކާއި މިކަހަލަ ކަންތައްތަކާއި ވެސް ބަލަދީ ނިޔަން 3 ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ހާމަކޮށް މި ނިންމީ. މިގޭ ކުރީގައި މި އަންނަނީ ބަލަދީ ދުވަސްތަކާ އެއް. ކުރީގައި އަންނަކޮށް އަންނަނަންޏާ ރިފޯމް އެކެއްގޮތަކަށް ވެސްޖެހޭ މި ރަމަޟާންމަހުގައި، މި ފަހުދުވަހެއްގެ ބަލަދަށް މި ދިޔައީ. ދެން އާދޭ ކުރީގައި އަޅުގަނޑުމެން އާދޭ ދި ދުވަސް ކުރިން ނިންމާ ކަމަށް ވެސްޖެހޭ ޖެހިންދުވަސް ހަފްތާ ތޮތޯ، ސާދަ ދުވަސް ވެގެންދާނެ ކަމެއް ނިންމަން ޖެހިއްޖޭ. އެހެންވީމާ، އެ ކަންކަން އަޅުގަނޑުމެން އިސްތިފާދާކުރިމާ އެއަށް ވައިކުރަށް ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ވެސް ތާއީދުކުރައްވާ. އެހެންވީ ހެކަމަށް ޖެހޭ ވަރިހާމަކަން އަޅުގަނޑު ޝުކުރުދަންނަވަން. އެހެންނަމަވެސް، ތާއީދުކޮށްފައި ވެސް މައްސަލައަކީ ރިފޯމްގެ ބޭރުން ނޭނގޭ ބޮޑަތޮށް ފާހަގަކުރެއްވި، އަޅުގަނޑުމެން ވެސް މިހާ ރަނގަޅަށް މިހެން ފަހުން ދަށުއާ ހިމެނޭ އަޅުވައިލަން ވެސް މަސައްކަތްކުރަނީ. އެހެންވީމާ، އިއްޒަތްތެރި ރައީސް ބޭރުން ބޭރުން ދެވޭ ވެސް ދޮދިން. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ ހަނދާންކޮށްދެއްވީ ޝުކުރުދަންނަވަން. އަދިވެސް އެއްފަހަރު އަޅުގަނޑު ދަންނަވައިލަން ޗައިސް ބޯއިޓިޝަން، ޗައިސް ހަރަކާތްގެ އިލެކްޓްރިކް ފުނަޔިލުން ޗީ ދަތުރުކުރެވެން، ޗައިސް މަސައްކަތްކުރެއްވި މަސައްކަތްކުރައްވާ ކުރައްވާ ކުދި އިތުރަށް، ޗިމަ

ބޭފުޅުންނާއި އަޅުގަނޑުމެންނާއި، އަޅުގަނޑުމެން އެންމެންގެ ދަރިންގެ ދަރިންނާއި، އަޅުގަނޑުމެން އެންމެންގެ ޤައުމު މިއީ. މި ޤައުމަށް ލިބޭ ކާރިސާ ގެއްލުމެއް ތިޔަ ބޭފުޅުންނަށް ވެސް ލިބޭނެ އަޅުގަނޑުމެންނާ އެއްކޮށް. އެހެންވީމާ، އެކަން ހުއްޓައިލެއްވުން އަޅުގަނޑު ނަސޭހަތްތެރިވަން. ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. މި ރިޕޯޓުގެ ބަހުސްގައި ބައިވެރިވެވަޑައިގެންނެވުމަށް އެދިވަޑައިގެންނެވި ހުރިހާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނަށް ފުރުޞަތުއަރުވާ ނިމިއްޖެ. އެހެންވީމާ، މިހިސާބުން ރިޕޯޓުގެ މަސައްކަތް، ރިޕޯޓުގެ ބަހުސް ނިމުނީކަމުގައި އަޅުގަނޑު ކަނޑައަޅަން. ދެން އޮތީ ދުވަހުގެ މަސައްކަތުން ވޯޓަށް އެހުމަށް ހުރި ކަންކަމަށް ވޯޓަށް އެހުން. އަޅުގަނޑު ގަސްތުކުރަނީ 20 މިނެޓުގެ ގުޑުކަސްޖެހުމަކަށްފަހު ވޯޓަށް ދާން. އެހެންވީމާ، މިހިސާބުން ފެށިގެން އަޅުގަނޑު މި ނަގަނީ 20 މިނެޓުގެ ހުސްވަގުތުކޮޅެއް. އަލުން އެނބުރި މަޖިލީހުގެ ފައްޓާނީ 11:30 ގައި. 11:30 ގައި އޮންނާނީ ވޯޓަށް އެހުން. އެހެންވީމާ، މިހިސާބުން ޖަލްސާ މެދުކަނޑާލައިފިން.

{ހުސްވަގުތުކޮޅު: 11:10 އިން 11:30 އަށް}

(ރިޔާސަތުގައި އިންނެވީ: މަޖިލީހުގެ ރައީސް ޢަބްދުއްރަޙީމް ޢަބްދުﷲ)

8- ވޯޓަށް އެހުމަށް ހުރި ކަންކަމަށް ވޯޓަށް އެހުން

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

بسم الله الرحمن الرحيم. މި ދަންފަޅީގެ މަސައްކަތް ފަށާނަން. އަޅުގަނޑު ފުރަތަމަ އިއްވާލާނަން ވޯޓު ދެނެގަތުމަށް ދެން އޮންނާނީ މިއަދުގެ މަސައްކަތުން ވޯޓާ ހަމައެކު ޑޮސްކުއި ހުރި ކަންކަމަށް ވޯޓަށް އެހުން. ވޯޓު ރަނގަބީލު ޖަލްސާވައިދުއްވުމުގައި އިދާރީ ދޮޖެގައި ދަންނަވަން. (ވަގުތުކޮޅަކަށްފަހު) މިއަދުގެ ކޮމިޓީތަކުގެ މަސައްކަތްތަކާއި އިންތިޒާމުކުރުމުގައިވާ ގޮތް ދަންނަވައިލާނަން. 11:00 ގައި މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީ. 11:30 ގައި ޚާރިޖީ ގުޅުންތަކުގެ ކޮމިޓީ ފޯރުކޮށްދޭ ކޮމިޓީ. އެހެންނަމަވެސް، މި ގެޔަށް ވޯޓު ކުރިމަތިން އަޅުގަނޑުމެން ގަވާއިދުތަކުގެ ވޯޓު ނިންމާފައި ކޮމިޓީގެ މަސައްކަތް ކުރިއަށްދާނީ ކަމަށް. 12:00 ގައި އިޤްތިޞާދީ ކޮމިޓީ. އަދި 12:15 ގައި މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ ސަބް ކޮމިޓީގެ މަސައްކަތް ވަނީ މިއަދަށް ތާވަލުކުރެވިފައި. (ވަގުތުކޮޅަކަށްފަހު) ވޯޓަށް ދަންނަވައިލާނަން. ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން ވެސް ކާޑު ކާޑުރީޑަރުގައި ޖެހުމުން ދަންނަވާނަން. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 116 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އިން ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާއަށް ލިބިދޭ އިޚްތިޔާރުގެ ދަށުން، މިނިސްޓަރީ އޮފް ހައުސިންގް، ލޭންޑް އެންޑް

އަރބަން ޑިވެލޮޕްމަންޓް އުވައިލައްވައި، މިނިސްޓްރީ އޮފް ކޮންސްޓްރަކްޝަން އެންޑް އިންފްރާސްޓްރަކްޗަރގެ ނަން މިނިސްޓްރީ އޮފް ކޮންސްޓްރަކްޝަން، ހައުސިންގ އެންޑް އިންފްރާސްޓްރަކްޗަރގެ ނަމަށް ބަދަލުކުރައްވައި، މިނިސްޓްރީ އޮފް ފިޝަރީޒްގެ ނަން މިނިސްޓްރީ އޮފް ފިޝަރީޒް އެންޑް އޯޝަން ރިސޯސަސްގެ ނަމަށް ބަދަލުކުރައްވައި، މިނިސްޓްރީ އޮފް ކްލައިމެޓް ޗޭންޖް، އެންވަޔަރަންމަންޓް އެންޑް އެނަރޖީ އުވައިލައްވައި، މިނިސްޓްރީ އޮފް ޓޫރިޒަމްގެ ނަން މިނިސްޓްރީ އޮފް ޓޫރިޒަމް އެންޑް އެންވަޔަރަންމަންޓްގެ ނަމަށް ބަދަލުކުރައްވައި، މިނިސްޓްރީ އޮފް ކޮންސްޓްރަކްޝަން، ހައުސިންގ އެންޑް އިންފްރާސްޓްރަކްޗަރއާއި، މިނިސްޓްރީ އޮފް ފިޝަރީޒް އެންޑް އޯޝަން ރިސޯސަސްއާއި، މިނިސްޓްރީ އޮފް ޓޫރިޒަމް އެންޑް އެންވަޔަރަންމަންޓްގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކުގެ ދާއިރާ އަލުން އެކުލަވައިލައްވައި ގެންނަވާ ބަދަލުތަކަށް ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ފާސްކުރެއްވުމާ ގުޅޭ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނަށް ފެނިވަޑައިގަންނަވާ ގޮތަކަށް ވޯޓުދެއްވުން އެދެން.

[ވޯޓުދެއްވުން]

ވޯޓުގެ ނަތީޖާ:

މަޖިލީހުގެ ޖުމްލަ މެންބަރުންގެ އަދަދު:	93
ހާޒިރުވެ ތިބި މެންބަރުންގެ އަދަދު:	51
ފެންނަ ކަމަށް ވޯޓުދިން މެންބަރުންގެ އަދަދު:	50
ނުފެންނަ ކަމަށް ވޯޓުދިން މެންބަރުންގެ އަދަދު:	00
ވަކި ގޮތަކަށް ވޯޓުނުދީ ބޭނުންވާ ކަމަށް ވޯޓުދެއްވި މެންބަރުންގެ އަދަދު:	00
ވޯޓުގައި ބައިވެރިވި މެންބަރުންގެ އަދަދު:	50
ފާސްވުމަށް ބޭނުންވާ އަދަދު:	26
ވޯޓުގެ ނަތީޖާ:	ފާސް

ރިޔާސަތުން ފާހަގަކުރެއްވުން:

ދެންމެ ނެގުނު ވޯޓުގެ ނަތީޖާ. މަޖިލީހުގެ ޖުމްލަ މެންބަރުންގެ އަދަދު؛ 93. ހާޒިރުވެ ތިއްބެވި މެންބަރުންގެ އަދަދު؛ 51. ފެންނަ ކަމަށް ވޯޓުދެއްވި މެންބަރުންގެ އަދަދު؛ 50. ނުފެންނަ ކަމަށް ވޯޓުދެއްވި މެންބަރަކު ނެތް. ވަކި ގޮތަކަށް

ވޯޓުދޭން ބޭނުންވާ ކަމަށް ވޯޓުދެއްވި މެންބަރަކު ވެސް ނެތް. ވޯޓުގައި ބައިވެރިވި މެންބަރުންގެ ޢަދަދު؛ 50. ފާސްވުމަށް ބޭނުންވާ ޢަދަދު؛ 24. 26 އިސްގާތީ. އެހެންކަމުން، މިނިސްޓަރ އޮފް ކޮންސްޓްރަކްޝަން، ހައުސިންގ އެންޑް އިންފްރާސްޓްރަކްޗަރ އަދި މިނިސްޓަރ އޮފް ފިނޭންސް އެންޑް ޕްލޭނިންގއާއި މިނިސްޓަރ އޮފް ޓޫރިޒަމް އެންޑް އެންވަޔަރަންމަންޓްގެ މަސައްކަތުގެ ދާއިރާ އަލުން އެކުލަވައިލައްވައި ގެނެސްދޭ ބަދަލުތައް ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ފާސްވެއްޖެ.

<u>ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ 180 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ) އަދި އެ މާއްދާގެ (އ)އަށް އިހަވަންދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަޙްމަދު ނަސީމް ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ އިސްލާހުތައް ދިރާސާކޮށް އާންމު ކޮމިޓީން ނިންމި ގޮތަށް ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ފާސްކުރުމާ ދޭތެރޭ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނަށް ފުރުޞަތުއަރުވަމުން ގޮތަކަށް ވޯޓުދެއްވުން އެދެން.

[ވޯޓުދެއްވުން]

ވޯޓުގެ ނަތީޖާ:

ހުށަހެޅި މެންބަރު:	އިހަވަންދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ނަސީމް
ރަޖިސްޓަރީ ޖުމްލަ މެންބަރުންގެ ޢަދަދު:	93
ހާޒިރުވި މެންބަރުންގެ ޢަދަދު:	51
ފެންނަ ކަމަށް ވޯޓުދިން މެންބަރުންގެ ޢަދަދު:	50
ނުފެންނަ ކަމަށް ވޯޓުދިން މެންބަރުންގެ ޢަދަދު:	00
ވަކި ގޮތަކަށް ވޯޓުދޭން ބޭނުންނުވާ ކަމަށް ވޯޓުދެއްވި މެންބަރުންގެ ޢަދަދު:	00
ވޯޓުގައި ބައިވެރިވި މެންބަރުންގެ ޢަދަދު:	50
ފާސްވުމަށް ބޭނުންވާ ޢަދަދު:	26
ވޯޓުގެ ނަތީޖާ:	ފާސް

<u>ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ދެންމެ ނެގުނު ވޯޓުގެ ނަތީޖާ. މަޖިލީހުގެ ޖުމްލަ މެންބަރުންގެ އަދަދު؛ 93. ހާޒިރުވެ ތިއްބެވި މެންބަރުންގެ އަދަދު؛ 51. ފެންނަ ކަމަށް ވޯޓުދެއްވި މެންބަރުންގެ އަދަދު؛ 50. ނުފެންނަ ކަމަށް ވޯޓުދެއްވި މެންބަރަކު ނެތް. ވަކި ގޮތަކަށް ވޯޓުދޭން ބޭނުންނުވާ ކަމަށް ވޯޓުދެއްވި މެންބަރަކު ވެސް ނެތް. ވޯޓުގައި ބައިވެރިވި މެންބަރުންގެ އަދަދު؛ 50. ފާސްވުމަށް ބޭނުންވާ އަދަދު؛ 26. އެހެންކަމުން، މި އިސްލާހުތައް ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ފާސްވެއްޖެ.

ނިންމުން

<u>ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ދެން މަޖިލީހުގެ ޖަލްސާއެއް އޮންނާނީ 19 މާރިޗު 2025ވާ ބުދަ ދުވަހުގެ ހެނދުނު 10:30ގައި.

والحمد لله ربّ العالمين މަޖިލިސް ނިމުނީ.

Voting Mode: Open

VOTE

3 Vuzaaraa ehge masakkathuge dhaairaa ah gennevi badhalu Rayyithunge Majleehun faaskurevvumahtakai Raeesuljumhooriyya fonuvvaafaivaa massala dhiraasaakoh Committee in nimmigothuge report faaskurumah

Results

Present:	63
Eligible to vote:	62
Yes:	50
No:	0
Abstain:	0
Voted:	50
Not Voted:	12

ID	Name	Organisation	Result
00	Speaker		No voting right
03	Dr.Ahmed Shamheed (MDP)	Hulhumale' Dhekunu	Not Voted
04	Ahmed Aifan (PNC)	Henveyru Uthuru	Yes
05	Hussain Nasih (PNC)	Medhu Henveyru	Yes
06	Hussain Imran Latheef (PNC)	Henveyru Dhekunu	Yes
07	Ali Ibrahim (PNC)	Henveyru Hulhangu	Yes
08	Mohamed Ibrahim (MDP)	Galolhu Uthuru	Not Voted
10	Ibrahim Muhammad (PNC)	Mahchangolhi Uthuru	Yes
11	Ahmed Xamyr (PNC)	Mahchangolhi Medhu	Yes
14	Asma Rasheed (PNC)	Maafannu Medhu	Yes
15	Abdulla Rifau (PNC)	Maafannu Dhekunu	Yes
16	Mohamed Musthafa Ibrahim (P...	Maafannu Hulhangu	Yes
18	Ali Moosa (PNC)	Hoarafushi	Yes
19	Ahmed Naseer (PNC)	Ihavandhoo	Yes
21	Abdul Latheef Mohamed (PNC)	Dhidhdhoo	Yes
22	Abdulla Shareef (PNC)	Kelaa	Not Voted
23	Abdul Gafoor Moosa (MDP)	Hanimaadhoo	Not Voted
24	Mohamed Rasheed (PNC)	Nolhivaram	Yes
25	Hussain Ziyad (MDP)	Vaikaradhoo	Not Voted
26	Mohamed Dawoodh (PNC)	Kulhudhuffushi Uthuru	Yes
28	Adam Shafeeq (PNC)	Makunudhoo	Yes
29	Ameen Faisal (MDP)	Kanditheemu	Not Voted
30	Hassan Mufeed Abdul Gadir (PNC)	Milandhoo	Yes
31	Mohamed Ibrahim (PNC)	Komandoo	Yes
32	Mohamed Mamdooh (PNC)	Funadhoo	Not Voted
34	Husnee Mubarik (PNC)	Manadhoo	Yes
35	Mohamed Abbas (MDA)	Velidhoo	Yes
37	Abdul Latheef Abdul Rahman (P...	Alifushi	Yes
38	Ibrahim Shifaz (PNC)	Ungoofaaru	Yes
39	Mohamed Ali (PNC)	Dhuvaafaru	Yes
40	Ibrahim Falah (PNC)	Inguraidhoo	Yes
41	Ahmed Zahir (PNC)	Maduvvari	Yes
42	Abdul Hannan Aboobakuru (IND)	Thulhaadhoo	Yes
43	Ahmed Saleem (PNC)	Eydhafushi	Not Voted
44	Mauroof Zakir (MDP)	Kendhoo	Not Voted
45	Mohamed Siruhaan (PNC)	Hithaadhoo	Yes
47	Yaaseen Abdulla (PNC)	Naifaru	Yes
48	Mohamed Shamin Habeeb (PNC)	Kurendhoo	Yes
49	Munthazim Ibrahim (PNC)	Kaashidhoo	Yes
51	Hussain Riza Adam (PNC)	Maafushi	Yes
52	Dr.Anara Naeem (PNC)	Huraa	Yes
53	Hassan Zareer (PNC)	Mathiveri	Yes
54	Hussain Sameer (MDP)	Thoddoo	Yes
58	Adam Zahir (PNC)	Felidhoo	Yes
59	Mohamed Niushad (MDP)	Keyodhoo	Yes
60	Ahmed Nazim (PNC)	Dhiggaru	Not Voted
63	Fathimath Sauda (PNC)	Nilandhoo	Yes
65	Hussain Hameed (PNC)	Kudahuvadhoo	Yes

ID	Name	Organisation	Result
66	Hassan Waheed (PNC)	Vilufushi	Yes
67	Ahmed Riyaz (PNC)	Thimarafushi	Yes
70	Ismail Shafeeu (PNC)	Isdhoo	Yes
71	Yoosuf Nasheed (PNC)	Gamu	Yes
73	Ahmed Shakir (MDP)	Maavashu	Yes
75	Mohamed Fazeel (PNC)	Dhaandhoo	Not Voted
77	Ibrahim Didi (PNC)	Kolamaafushi	Yes
78	Saudulla Hilmy (PNC)	Thinadhoo Uthuru	Yes
79	Mohamed Alsan Ahmed (PNC)	Thinadhoo Dhekunu	Yes
81	Ashraf Rasheed (PNC)	Faresmaathodaa	Yes
84	Ali Fazad (PNC)	Fuvahmulah Medhu	Yes
85	Ibrahim Hussain (PNC)	Fuvahmulah Dhekunu	Yes
86	Mohamed Shahid (PNC)	Hulhudhoo	Not Voted
88	Ibrahim Didi (PNC)	Feydhoo Dhekunu	Yes
93	AbdulRahman (IND)	AdduMeedhoo	Yes

Voting Mode: Open

VOTE

Rayyithunge Majleehuge gavaidhah islaah genaumah Ihavandhoo Dhaairaa ge Member Ahmed Naseer hushahalhuvvaafaiva Massala dhiraasaakoh Committee in nimmigothuge report faaskurumah

Results

Present:	63
Eligible to vote:	62
Yes:	50
No:	0
Abstain:	0
Voted:	50
Not Voted:	12

ID	Name	Organisation	Result
00	Speaker		No voting right
03	Dr.Ahmed Shamheed (MDP)	Hulhumale' Dhekunu	Not Voted
04	Ahmed Aifan (PNC)	Henveyru Uthuru	Yes
05	Hussain Nasih (PNC)	Medhu Henveyru	Yes
06	Hussain Imran Latheef (PNC)	Henveyru Dhekunu	Yes
07	Ali Ibrahim (PNC)	Henveyru Hulhangu	Yes
08	Mohamed Ibrahim (MDP)	Galolhu Uthuru	Not Voted
10	Ibrahim Muhammad (PNC)	Mahchangolhi Uthuru	Yes
11	Ahmed Xamyr (PNC)	Mahchangolhi Medhu	Yes
14	Asma Rasheed (PNC)	Maafannu Medhu	Yes
15	Abdulla Rifau (PNC)	Maafannu Dhekunu	Yes
16	Mohamed Musthafa Ibrahim (P...	Maafannu Hulhangu	Yes
18	Ali Moosa (PNC)	Hoarafushi	Yes
19	Ahmed Naseer (PNC)	Ihavandhoo	Yes
21	Abdul Latheef Mohamed (PNC)	Dhidhdhoo	Yes
22	Abdulla Shareef (PNC)	Kelaa	Not Voted
23	Abdul Gafoor Moosa (MDP)	Hanimaadhoo	Not Voted
24	Mohamed Rasheed (PNC)	Nolhivaram	Yes
25	Hussain Ziyad (MDP)	Vaikaradhoo	Not Voted
26	Mohamed Dawoodh (PNC)	Kulhudhuffushi Uthuru	Yes
28	Adam Shafeeq (PNC)	Makunudhoo	Yes
29	Ameen Faisal (MDP)	Kanditheemu	Not Voted
30	Hassan Mufeed Abdul Gadir (PNC)	Milandhoo	Yes
31	Mohamed Ibrahim (PNC)	Komandoo	Yes
32	Mohamed Mamdooh (PNC)	Funadhoo	Not Voted
34	Husnee Mubarik (PNC)	Manadhoo	Yes
35	Mohamed Abbas (MDA)	Velidhoo	Yes
37	Abdul Latheef Abdul Rahman (P...	Alifushi	Yes
38	Ibrahim Shifaz (PNC)	Ungoofaaru	Yes
39	Mohamed Ali (PNC)	Dhuvaafaru	Yes
40	Ibrahim Falah (PNC)	Inguraidhoo	Yes
41	Ahmed Zahir (PNC)	Maduvvari	Yes
42	Abdul Hannan Aboobakuru (IND)	Thulhaadhoo	Yes
43	Ahmed Saleem (PNC)	Eydhafushi	Not Voted
44	Mauroof Zakir (MDP)	Kendhoo	Not Voted
45	Mohamed Siruhaan (PNC)	Hithaadhoo	Yes
47	Yaaseen Abdulla (PNC)	Naifaru	Yes
48	Mohamed Shamin Habeeb (PNC)	Kurendhoo	Yes
49	Munthazim Ibrahim (PNC)	Kaashidhoo	Yes
51	Hussain Riza Adam (PNC)	Maafushi	Yes
52	Dr.Anara Naeem (PNC)	Huraa	Yes
53	Hassan Zareer (PNC)	Mathiveri	Yes
54	Hussain Sameer (MDP)	Thoddoo	Yes
58	Adam Zahir (PNC)	Felidhoo	Yes
59	Mohamed Niushad (MDP)	Keyodhoo	Yes
60	Ahmed Nazim (PNC)	Dhiggaru	Not Voted
63	Fathimath Sauda (PNC)	Nilandhoo	Yes
65	Hussain Hameed (PNC)	Kudahuvadhoo	Yes

ID	Name	Organisation	Result
66	Hassan Waheed (PNC)	Vilufushi	Yes
67	Ahmed Riyaz (PNC)	Thimarafushi	Yes
70	Ismail Shafeeu (PNC)	Isdhoo	Yes
71	Yoosuf Nasheed (PNC)	Gamu	Yes
73	Ahmed Shakir (MDP)	Maavashu	Yes
75	Mohamed Fazeel (PNC)	Dhaandhoo	Not Voted
77	Ibrahim Didi (PNC)	Kolamaafushi	Yes
78	Saudulla Hilmy (PNC)	Thinadhoo Uthuru	Yes
79	Mohamed Alsan Ahmed (PNC)	Thinadhoo Dhekunu	Yes
81	Ashraf Rasheed (PNC)	Faresmaathodaa	Yes
84	Ali Fazad (PNC)	Fuvahmulah Medhu	Yes
85	Ibrahim Hussain (PNC)	Fuvahmulah Dhekunu	Yes
86	Mohamed Shahid (PNC)	Hulhudhoo	Not Voted
88	Ibrahim Didi (PNC)	Feydhoo Dhekunu	Yes
93	AbdulRahman (IND)	AdduMeedhoo	Yes